

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredno nedelje in praznika. — Inzerati do 80 pošt. vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 200 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati pošt. vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, Inzeratni davki posebej. — Slovenski Narod selja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inostranstvo Din 2.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREJENIKO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Krištofjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Goriška trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strončarjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRAD, Slovniški trg 5. — Poštna številka v Ljubljani št. 10.354.

Preliminarna pogajanja za vrnitev Dobrudže

V Bukarešti smatrajo, da bo sporazum z Bolgarijo glede vrnitve južne Dobrudže kmalu dosežen, glede madžarskih zahtev pa predlaga vodja kmetske stranke Maniu, naj bi se Transilvanija proglasila za avtonomno državo pod zaščito sovjetske Rusije — Za zboljšanje odnosov med Rumunijo in Moskvo

Bukarešta, 5. avg. br. (Ass. Press). V tujakšnih diplomatskih krogih z največjo pozornostjo zasledujejo notranje politični razvoj v Rumuniji, ki ga obeležuje vedno večji odpor proti nadaljnjim okrnitvam rumunskega ozemlja. Posebno važnost pripisujejo v zvezi s tem posvetu, ki ga je sklical ministrski predsednik Gigurtu v Bukarešti. Na ta posvet so bili povabljeni vodilni politični, gospodarski in cerkveni krogi iz Transilvanije ter zastopniki vseh političnih skupin iz ostale Rumunije. V glavnem so bili iz Transilvanije zastopani vsi oni krogi, ki se odločno protivijo vsaki odstopitvi tudi le najmanjšega dela Transilvanije Madžarski.

Na tem posvetu, ki je trajal skoro dva dni, so podrobno premetli ves položaj. Ministrski predsednik Gigurtu je zbrane predstavnike podrobno obvestil o razgovorih v Solnogradu in o stališču vlade. Zbrani zastopniki so se izjavili za to, da se čim prej uredi odnos z Bolgarijo in prične pogajanja za ureditev vprašanja Dobrudže. Ker so bolgarske zahteve znatno zmernejše kakor madžarske, smatrajo za verjetno, da bo v tem pogledu kmalu prišlo do sporazuma. Rumunija je pripravljena odstopiti Bolgariji južni del Dobrudže. Nasprotno pa so se vsi zbrani zastopniki izjavili proti vsaki teritorialni koncesiji Madžarski. Največ, na kar bi mogla pristati Rumunija, je izmenjava obmejnega prebivalstva med Rumunijo in Madžarsko.

Vodja narodno zarisanitne stranke Maniu, ki je odločen nasprotnik vsakega popuščanja napram Madžarski, je zastopal stališče, da je treba v skrajnem primeru proglasiti Transilvanijo za avtonomno državo, ki se bo postavila pod protektorat in zaščito sovjetske Rusije, da se na ta način prepreči, da bi to ozemlje ponovno prišlo pod madžarsko oblast. Dejstvo, da je temu posvetu prisostvoval tudi bivši zunanji minister Gafencu, ki odstopuje iz dne kot novoinimenovani rumunski poslanik v Moskvo, pripisujejo v tej zvezi še prav poseben pomen.

Bukarešta, 5. avg. e. Novi rumunski poslanik v Moskvi Gafencu bo v sredo odpotoval v Moskvo. V rumunskih političnih krogih pričakujejo, da bo bivanje Gafencu v Moskvi doprineslo k zboljšanju odnosov med obema državama.

Bukarešta, 5. avg. AA. (Stefani). List »Timpul« z zadovoljstvom piše o izjavi Molotova glede Rumunije. List izraža prepričanje, da bo mogoče doseči zblizhanje med obema državama, s čimer se bo okreplil in zavaroval mir v južnovzhodni Evropi. Ravnanje lista je Gafencu, ki odide v Moskvo kot novoinimenovani rumunski poslanik.

Razgovor našega poslanika s Popovom

Moskva, 5. avg. s. Moskovski radio javlja iz Sofije, da se je jugoslovanski poslanik sestel z bolgarskim zunanjim ministrom Popovom. Njun razgovor se je nanašal na začetek pogajanj med Bolgarijo in Rumunijo glede Dobrudže.

Kakor se izve, bo že 8. avgusta odpotovala iz Sofije bolgarska delegacija za pogajanja z Rumunijo v tej zadevi. Delegacija bo sestavljena enako kakor bolgarska delegacija, ki je potovala na razgovore v Solnograd. Tudi delegacija za pogajanja z Rumunijo bo vodil predsednik vlade dr. Filov.

Rumunski poslanik v Beogradu prispel v Sofijo

Ankara, 5. avg. e. Rumunski veleposlanik v Beogradu Viktor Cadere je prispel v Sofijo, kjer se je večeraj sestel s predsednikom vlade Filovom ter se z njim razgovarjal o podrobnostih glede Južne Dobrudže, ki jo nameravajo Rumuni odstopiti Bolgariji. V Sofijo je dospel tudi nemški poslanik von Richthofen, ki se je udeležil z nemškim veleposlanikom von Papenom razgovorov v Solnogradu. Takoj po prihodu v Sofijo je von Richthofen konferiral s predsednikom vlade Filovom. V dobro obveščenih krogih trdijo, da so priprave za pričetek pogajanj med Bolgarijo in Rumunijo dokončane in da bo bolgarska delegacija imela samo nalogo izvršiti formalnosti za prevzem Južne Dobrudže.

Sofija, 5. avg. e. Rumunski poslanik v Beogradu Cadere bo imel v Sofiji nalogo, da naveže stike v vodilnimi osebami bolgarske vlade in da posreduje pri reševanju spornih vprašanj med Rumunijo in Bolgarijo. Bolgarski tisk ni objavil nobenih podrobnosti o namenu potovanja veleposlanika Cadere. Listi so objavili samo službeno poročilo o njegovem prihodu v Sofijo. Kralj Boris je veleposlanika Cadere sprejel v posebni avdienci. S predsednikom vlade dr. Filovom in zunanjim ministrom Popovom se je Cadere večeraj odšel v sofijsko okolico. O razgovorih med temi tremi državniki ni bilo mogoče izvedeti nobenih podrobnosti. V bolgarskih

političnih krogih menijo, da se bodo pogajanja glede Dobrudže med Rumunijo in Bolgarijo vodila v Krajovi. Danes pričakujejo službenega poročila o razgovorih, ki jih je imel Cadere z bolgarskimi državniki. V zvezi z bližnjimi pogajanjmi pišejo bolgarski listi, da zaheva Bolgarija Dobrudžo z mejami iz leta 1912.

Pred pogajanj z Madžarsko

Rim, 5. avg. br. (Stefani). Iz Rima je odpotoval v Bukarešto tujakšnji rumunski poslanik Bossi, ki ga je rumunska vlada pozvala, naj sodeluje pri preliminarnih pogajanjih z Madžarsko za ureditev vseh spornih vprašanj med obema državama v smislu dogovora rumunskih ter nemških in italijanskih državnikov na sestanku v Solnogradu in Rimu. Poslanik Bossi bo kasneje sodeloval tudi v rumunski delegaciji, ki se bo z madžarsko pokajala po

programu, ki bo določen o priliki napovedanih preliminarnih pogajanj.

Splošno se napoveduje, da se bodo preliminarni razgovori med rumunskimi in madžarskimi diplomati pričeli takoj, čim se bodo zaključili podobni razgovori, ki so sedaj v teku med Rumunijo in Bolgarijo in pri katerih zastopa Rumunijo veleposlanik v Beogradu Victor Cadere. Poslanik Bossi velja za najboljšega rumunskega poznavalca madžarsko-rumunskih problemov. Nekaj let je bil že poslanik v Budimpešti in tudi tam ga visoko cenijo.

Izredno zanimanje v Budimpešti

Budimpešta, 5. avg. e. Madžarski politični krogi se izredno živo zanimajo za dogodke v zvezi z reševanjem spornih vprašanj v južnovzhodni Evropi. Posebno

pozornost je zbudila vest o prihodu beograjskega rumunskega poslanika Cadere v Sofijo. V političnih krogih so mnenja, da so se s tem pričela neposredna pogajanja za rešitev vprašanja Dobrudže. Posebno pozornost je vzbudila tudi vest o prihodu vodje nemške gospodarske delegacije dr. Clodiusa v Bukarešto. V dobro poučenih krogih so mnenja, da njegov prihod ni v zvezi samo z gospodarskimi pogajanjmi, temveč je prišel dr. Clodius v Bukarešto v posebni misli, da bi se pogajal z rumunskimi državniki o vprašanju Erdelja in Dobrudže. Dr. Clodius se prizadeva, da bi se dosegel v najkrajšem času sporazum, ki bi bil v skladu z željami Nemčije in Italije.

Papen spet v Ankari

Carigrad, 5. avg. br. (DNB). Včeraj se je vrnil v Turčijo nemški poslanik v An-

kari von Papen. Prispel je v Carigrad z letalom iz Sofije, kjer se je mudil dva dni. V nekaj dneh bo potoval dalje v Ankaro.

Maršal Urdarianu na dopustu

Bukarešta, 5. avg. AA. (DNB). Z uradne strani sporočajo, da je odšel dvorni maršal Urdarianu na dopust, da bi si okrepil omanjo zdravje.

Angleški tisk napada Rumunijo

Rim, 5. avg. e. Italijanski tisk pišejo, da angleški tisk čedalje huje napada Rumunijo, ki se je otresla angleškega vpliva. »Times« piše, da pristop Rumunije k politiki osi Rim-Berlin je ne bo rešil pred katastrofo.

Evropska vojna se približuje ameriškemu kontinentu

Vodilne osebnosti ameriške vojske o sedanjem položaju — Mornariški minister Knox o nevarnostih, ki groze Ameriki

Washington, 5. avg. s. (Ass. Press). Služni je prenal ameriški radio govore več vodilnih osebnosti ameriške vojske.

General Pershing, ki je poveljeval v svetovni vojni ameriški ekspedicijski vojski v Evropi, je zahteval v svojem govoru, naj ameriška vlada dovoli Angliji, da kupi vsaj 50 starih ameriških rušic. General Pershing je dejal, da bi bilo to potrebno za obrambo demokracije in za varnost Zedinjenih držav. Sedanji položaj predstavljaja za Zedinjene države veliko nevarnost. S tem da nudijo Zedinjene države Angliji učinkovito pomoč, se edino lahko rešijo, da ne bi bile tudi same zapletene v vojno. Če Zedinjene države take pomoči ne bodo dale, bodo ravnale proti svojim interesom. General Pershing je poudaril, da bo jutri morda že prepozno za Zedinjene države, da preprečijo vzpov v vojno. Danes je morda zadnji dan, je dejal general Pershing, ko je mogoče to preprečiti, to pa samo na ta način, da nudimo Angliji vso pomoč razen udeležbe v vojni. General Pershing se je zavzel proti pošiljanju nove ameriške ekspedicijske vojske v Evropo ter je dejal, da bi bilo to v sedanjem položaju nemogoče. Pač pa je naglasil, da je potrebno vezbiti doma ameriško vojsko tako, da bi bilo v primeru potrebe mogoče sili zoperstaviti čim večjo silo.

Mornariški minister Frank Knox je prav tako govoril po radiu. Dejal je, da so Zedinjene države pred nevarnimi odločitvami. Gigantska vojna v Evropi se razvija v bližini ameriškega kontinenta. Ko bi nastopil primerni čas, bi se totalitarne velesile mogle odločiti, da pomislijo na osvo-

jitev Amerike. V trenutku, ko bi bila angleška vojna mornarica premagana, ali bi prišla v druge roke, bi Atlantski ocean ne predstavljal več ovire med Evropo in Ameriko.

Podtajnik vojnega ministrstva Patterson je dejal, da bodo imele Zedinjene države v kratkem pripravljene za svojo obrambo 1,300,000 vojakov.

V drugem smislu je govoril polkovnik Lindbergh. Dejal je, da se tako v Zedinjenih državah, kakor tudi drugod se vedno opažajo polkusi, da bi bile Zedinjene države potegnjene v vojno. Zedinjene države se nečesto vmešavati v notranje zadeve Evrope, morale pa bi sodelovati z drugimi državami za ohranitev zapadne civilizacije. Lindbergh je dejal, da v primeru nemške zmage v sedanjih vojni sodelovanje med Zedinjenimi državami in Nemčijo nikakor ne bi bilo nemogoče. Lindbergh se je zavzel tudi za pospešjevanje ameriške oborožitve v svojo lastno obrambo.

New York, 4. avg. AA. (DNB). Znani konstruktor letal in iznajditelj Brower Lanning iz Litefieldsa (država Connecticut) je v govoru, ki ga je imel pred študenti Columbijske univerze rekel, da primanjkuje Angliji najmanj 25,000 letal, da bi mogla uspešno braniti svojo obalo pred nemškimi letali. Anglija pa ima danes samo 5,000 letal, med tem ko bi za učinkovito obrambo potrebovala 30,000 letal, od katerih bi 16,000 uporabljala za letalske patrulje, ki naj bi preprečevale napade vzdolž obale. Na koncu je govornik ostro napadel letalski program Zedinjenih držav.

Napetost med Anglijo in Japonsko raste

Oster ton japonskih listov, ki zahtevajo energičen nastop proti Angliji — Poziv japonskim ladjam v Evropi

Tokio, 5. avg. AA. (Reuter). Diplomatski urednik agencije Domei piše, ko komentira aretacije Japoncev v Londonu:

Ta odredba je izzvala na Japonskem odmev, ki je popolnoma nasproten onemu, ki se je pričakoval s strani Anglije. London je smatral, da bodo te aretacije imele zapovedilno, da se spustijo iz zaporov v Tokiju gotove skupine angleških državljani, ki so obtoženi vohunstva in da bodo razen tega te angleške odredbe preprečile približanje Japonske k velesilama osi. Angleške oblasti pa niso upoštevale javnega mnenja in mentalitete Japonske. Agencija objavlja potem pregled japonskega tiska, po katerem se vidi, da listi zahtevajo zaradi tega prekinitve diplomatskih odnosov z Anglijo. Listi navajajo, da Anglija nosi polno odgovornost za poslabšanje odnosov med Japonsko in Anglijo.

Tokio, 5. avg. AA. (DNB). Listi še dalje zelo ostro pišejo proti Angliji in pravijo, da je postopanje angleških oblasti proti japonskim državljanom samo delo maščevanja.

List Asahi Šimban trdi, da je aretacija zastopnikov velikih japonskih trgovskih koncernov samo kamufliža, za katero se skrivajo gotovi angleški in ameriški načrti. List zahteva, da japonska vlada postopa proti Angliji po načelu: »Oko za oko, zob za zob«.

List Tokio Nichi Nichi pravi, da je postopek izzvalen in obenem tipčen za nasilniško mentaliteto vladajočega razreda na

Angleškem. Japonska mora že iz razloga prestiža dati energičen odgovor, ker je to edini jezik, ki ga razume Anglija. Zunanje ministrstvo je objavilo demanti radijskih vesti, češ da so bile vse japonske trgovske ladje v Evropi pozvane, da se začejejo v Lizbono. Zunanje ministrstvo pojasnjuje, da je bilo naročeno, da se ustavi v Lizboni, vendar ladjam ni bilo naročeno, naj v Lizboni tudi ostanejo.

Novi aretacije

Sanghai, 5. avg. br. (Domei). Iz Singapora poročajo, da so tamkajšnji organi angleške policije aretirali Isira Kobajasi. Poročevalca agencij Domei in Eastern News. Vest o tej aretaciji je izzvala v japonski javnosti novo vznemirjenje. Današnji japonski listi očitajo Veliki Britaniji, da se hoče tako na nizkoten način maščevati za aretacije angleških državljani na Japonskem, ki pa so bili utemeljeno osumljeni vohunstva v škodo Japonske.

Medtem se je izvedelo, da sta bila izpuščena iz zaporov še nadaljnja dva Anglije, prvi v Kobeju, drugi v Teju, ki sta bila aretirana pred dnevi v zvezi z odkritjem znane vohunске afe. Sedaj je v zaporih v Tokiu le še 5 angleških državljani, nov od 9, kolikor jih je bilo aretiranih v poslednjih 10 dneh.

London, 5. avg. br. (Reuter). Japonsko poslanstvo v Londonu je davi objavilo, da so bili razen novinarja Asira Kobajasi v

Singapuru aretirani v Rangoonu še nadalje trije Japonci. Poslanstvo je tudi zaradi tega aretacij je protestiralo v angleškem zunanjem ministrstvu.

Za gospodarski blok proti Angliji

Rim, 5. avg. e. Pred dvema dnevi je imel bivši japonski veleposlanik v Rimu Siratoji dolg sestanek z japonskim zunanjim ministrom. V političnih krogih v Tokiu se je razvedelo, da je bivši veleposlanik posredoval, da bi japonski zuna-

Angleška letala nad Sardinijo

Poročilo angleške admiraltete o letalskih napadih na Cagliari — Italijani nameravajo začeti ofenzivo iz Abesinije proti Sudanu

London, 5. avg. s. (Reuter). Admiralteta objavlja naslednje podrobnosti o letalskih napadih angleških letal na Cagliari na Sardiniji. Letala so podvela svoje napade z matičnih ladij za letala, ki so v to svrhu odplule iz Gibraltara. Prvi napad je bil izveden zgodaj jutraj, in sicer je ena skupina letal napadla luko v Cagliariju, druga skupina pa letalske. Zaradi neugodnih vremenskih prilik so mogla začeti letala z glavnimi napadi šele v dnevi luči. Letala so se spustila 150 m nad luko ter so vrila vrsto zažigalnih in eksplozivnih bomb. V luki je bilo veliko številu ladij. Prva salva bomb je padla v morje, z drugo salvo pa sta bila zadeta dva hidroplana. Proti angleškim letalom je stopilo v akcijo 20 protiletalskih topov, ki pa niso zadeli nobenega letala. Napad na letališče v Cagliariju je bil izveden iz višine 1000 m. V boju z angleškimi letali sta se zapletli dve italijanski lovski letali, vendar brez uspeha.

Med napadom so italijanski bombniki bombardirali angleške vojne ladje, vendar napad ni povzročil niti škode niti žrtev. Ena italijanska letala je bilo zadeto in najbrže tako poškodovano, da se ni moglo vrniti v svoje oporišče. Nadaljnja tri italijanska letala so bila sestreljena v borbi z angleškimi bombniki-streljavalci. Angleži so pri napadu na Cagliari izgubili dve svoji letali.

London, 5. avg. s. (Reuter). Posebni poročevalec angleškega radia javlja iz Egipta, da zbirajo Italijani ob abesinskosudanški meji velike množine vojaštva. V angleških vojaških krogih računajo, da bodo Italijani kljub izredno neugodnim terenskim prilikam začeli ofenzivo iz Abesinije proti Sudanu, da na ta način razbremeni položaj v Abesiniji.

Položaj v Gibraltaru

Madrid, 5. avgusta. s. (DNB). Kakor poročajo iz Gibraltara, se vsak dan ob isti uri pojavi v veliki višini nad Gibraltarem isto letalo: nemane narodnosti. Ti politi neznanega letala trajajo že več tednov ter so jih našli dosele že 40. Kljub močnemu ognju protiletalskega topništva je vse doslej ostalo neznano letalo nepoškodovano. Letalo ne meče bomb, temveč opravlja očividno sam izvidniške naloge. Domneva-

jo, da hoče letalo ugotoviti, če je angleško vojno brodogradje še v gibraltarski luki.

Rim, 5. avg. e. Po vesteh iz Madrida se je angleško brodogradje vrnilo v Gibraltar precej poškodovano po hudih letalskih napadih italijanskih letal pri Balearih, kjer je bil hudo poškodovan en angleški nosilec letal, eno linijsko ladjo pa so italijanske bombe zažgale. Brodogradje se je vrnilo v Gibraltar, da bi izkrcalo ranjence in popravilo poškodbe po bitki.

Zbiranje angleške mornarice v Sredozemlju

Kodanj, 5. avg. o. »Politikens« poroča, da je singaporska eskadra angleške vojne mornarice na poti na Sredozemsko morje. Veliko brodogradje se pomika mimo Indije proti Rdečemu morju. Brodogradje je sestavljeno iz nekaj odlopnih in oklopnih križark, 1 matične ladje za letala, več manjših križark, rušic, torpedov, podmornic, pomožnih vojnih ladij in nekaj transportnih ladij. Nad brodogradjem krožijo nenehoma eskadrilje letal. Transportne ladje so polne streliva za vojne ladje.

Italijanske zahteve po Jeruzalemu

Rim, 5. avgusta. e. List bivšega generalnega tajnika fašistične stranke Farinacija »Regime Fascista« poudarja v uvodniku, prevrat od vstopa Italije v vojno, da ima Italija tudi pravico do Jeruzalema. Fašistična Italija bo pričela akcijo za osvoboditev Svete dežele, kajti to vprašanje je v katoliški Italiji ostalo odprto in predstavlja njeno veliko skrb. Vojna proti Angliji je to vprašanje postavila zopet na dnevni red.

Irski protest v Berlinu

New York, 5. avg. o. (UP). Iz Dublina poročajo, da je vlada po svojem diplomatskem zastopniku v Berlinu ostro protestirala v zunanje ministrstvo zaradi nemškega letalskega napada na irski parnik »Surrey Haed« v bližini Soutykorka. Irski parnik je bil močno poškodovan. Irski vlada je zahtevala odškodnino.

Litva — sestavni del SSSR

Obmojane beloruske pokrajine z litvanske večine priključene novi sovjetski republiki

Moskva, 5. avg. AA. (Tass). Istodnevno s tretjo sojo vrhovnega sveta SSSR je zasedel tudi vrhovni svet in svet narodnosti na skupni seji.

Na galeriji je bilo veliko število pomembnih osebnosti in tehničnega in delavskega sveta kakor tudi poveljniki ruske armije in mornarji. Prisotni so bili tudi člani diplomatskega zbora ter domači in tuji novinarji. Za predsednika unije Andrejev, predsednik sveta narodnosti Hvernik in njuni pomočniki. Stalin, Molotov, Vorosilov, Kaganovič, Kalinin, Zdanov, Hruščev, Mikojan, Berija, Malenkov, Škirjav in člani predsedništva sovjetskih in narodnih komisarij so razpravljali o ložah.

Ob priložnosti dnevnega reda so vstopili v dvorano člani litvanske republike, katero so vsi prisotni pozdravili s ploskanjem. Andrejev je podal besedo začasnemu predsedniku države in litvanske vlade Paleckisu, ki je govoril v litovskem jeziku ter so njegov govor prevedli v ruščino. V svojem govoru je naglasil zahtevo Litve, da se združi s SSSR.

Po govoru ved govornikov je bil stavljen predlog v imenu vlade SSSR, da se Litva sprejme v zvezo. Po tem je Ponomarev stavljal predlog, da se v soglasju z belorusko sovjetsko republiko gotovo beloruske pokrajine pripojijo Litvi. Vrhovni svet je sprejel obe zahtevi. Na podlagi tega se bo pripojila Litvi pokrajina Šventana in deli Bele Rusije, v katerih živi litvanska večina. Obenem je bil sprejet sklep, da se v Litvi izvršijo volitve za vrhovni svet SSSR. Predsedništvu vrhovnega sveta je bilo naročeno, da odredi dan teh volitev.

Baltiške države

Pod tem naslovom prinaša švedski list »Dagens Nyheter« zelo zanimiv članek, ki je posvečen pretežno nemško-rusumsko delovanju v sedanji vojni. Stockholmski list, ki precej svobodno presoja današnji položaj, pravi:

»Rusija je pridobila tri nove države: Estonko, Latvijo, in Litvo. Od začetka vojne je Sovjetska zveza z osvojitvami pomnožila svoje prebivalstvo za dobrih 20 milijonov duš. Ta razvoj je iz razumljivih razlogov izjaval splošno pozornost. Ker ni znana vsebina pogodb med Nemčijo in Rusijo, smatramo nekateri, da je to rusko razširjenje neprijetno za Nemčijo in da tega preko sporazuma. V Moskvi vedno poudarjajo, da ruska ekspanzija ni napačna, ampak protinemška, pa tudi vodja nemškega naroda je v svojem zadnjem govoru v nemškem državnem zboru naglasil, da Sovjetska zveza v nikomir ni prekoračila meje interesnih sfer, določene v nemško-ruski sporazumi. Iz tega negativne

ga zatiranje ni mogoče pomeniti, v koliko je Rusija še dosegla dogovorjeno razmejitev sfer in koliko osamlja še spada v njej odmerjeno področje. Morda smo resnici najbližje, ako smatramo, da je Sovjetska zveza s svojimi zadnjimi osvojitvami v Baltiku in ob Črnem morju že dosegla ono mejo, do katere ona ne interesna sfera.

Vendar pa je na vsak način zanimivo, če pregledata in proučimo način, kako je Rusija izvršila svojo akcijo. Zlasti nje kronološki potek je izredno zanimiv. Dne 10. maja se je začela velika ofenziva na zapadu, 29. maja pa je Moskva začela svojo akcijo na Baltiku s tem, da je poslala svojo znano noto Litvi z opazko, da se bo ta nota razširila tudi na Latvijo in na Estonko. Vsebinske te note je zahtevala »odstranitev izjavljanja in izločitev nekaterih ministrov in politikov iz javnih poslov: obenem je šlo seveda tudi za ojačanje ruskih posadk v baltičkih državah. DNB je 18. junija javil iz Moskve, da je spor Moskve z Litvo poravnal. Naslednji dan pa je prišla vest, da je tudi zadeva z Latvijo in Estonko že urejena. Te vesti pa so bile preuravnotežene. Ko so bile še na potu, se je z ruske strani že začela pospešena akcija za priključitev omenjenih treh držav Rusiji.

Isti čas je nemški pohod proti Franciji zavzel značaj presenetljivo hitre zmage. Francozi so 14. junija izpraznili Pariz. 16. junija se je pojavil v Kovnu namestnik sovjetskega zunanjega komisarja Dekanov, ter zahteval izpremembo vladne 17. junija je maršal Pétain napravil konec vojni, 19. junija sta prišla Zdanov v Talin in Višinski v Rigo, da postavita v Estonki in v Latviji vladi, naklonjeni Moskvi. Nato so se v vseh treh baltičkih državah zelo hitro in vzporedno izvršile priprave za nove volitve z edino komunistično listo.

V zvezi s tem je zanimivo naglasiti še dve dejstvi. Moskovska vlada je naročila Finski, kar poruši utrdbe na Alandskih otokih, kar je bilo dolgo tajno in se je objavilo šele 19. julija, deset dni pred, pa je Alfred Rosenberg imel znano predavanje predstavnikom tujega tiska o Skandinaviji kot nemški interesni sferi. Čisto kronološko se tedaj da ugotoviti, da je Rusija posegla po Baltiku v onem trenutku, ko se je začela vojna na zapadu in da se je ruska akcija pospešila takol, ko so se pokazali nenavadni nemški uspehi, končana pa je bila, preden je bil pripravljen nemški napad na preostalega sovražnika. Kot zelo nenavaden pojav je prišlo Rosenbergovo predavanje, ki je doživelo močan odmev v Nemčiji. Kronološki potek dogodkov se skoro frapantno krije z vrstnim redom raznih akcij. Eni nemški sledi takoj ustrezajoča ruska.

Švedska vojska stalno pripravljena

Pomembne izjave ministrskega predsednika in ministra za narodno obrambo

Stockholm, 5. avg. br. (Ass. Press). Šnoči sta govorila po radiu ministrski predsednik Hansson in minister za narodno obrambo Sköld. V svojih govorih sta razvela stališče do najnovejšega razvoja priključitve v Evropi.

Predsednik vlade je med drugim poudaril, da se bistvene značilnosti vsakega posameznega naroda ne morejo eliminirati preko noči. Osnovna značilnost švedskega naroda je njegova ljubezen do svobode. Iz te osnove se je razvil tudi švedski demokratski sistem, ki se mu švedski nikoli ne bo mogla prostovoljno odreči. Hansson

se je dotaknil tudi sunanjepolitčnih problemov in je kakor o priliki svojega prvega volilnega govora pred tednom dni naglasil, da bo švedska ostala tudi v bodoče strogo nevtralna, a pripravljena sodelovati pri obnovi Evrope.

Vojni minister Sköld je v svojem govoru poudaril, da se je švedska narodna obramba zelo izpopolnila. Švedska vojska je stalno v pripravljenosti, da z orožjem brani neodvisnost domovine. Sleherni šved je odločno pripravljen, da postavi raje vse na kocko, kakor pa da bi žrtvoval svobodo svojega naroda.

Incidenti v Kamerunu in na Madagaskarju

V Londonu zatrjujejo, da se angleški vojaki niso izkrcali Teritorialni pas na Madagaskarju razširjen na 20 milj

Vichy, 5. avg. AA. (Havas). Objavljeno je bilo uradno sporočilo, v katerem se na temelju podatkov, ki so bili podani na sednji seji francoskega ministrskega sveta, aludira na gotove incidente, ki so se pripetili v Kamerunu in na Madagaskarju. Po poročilih iz uradnih krogov nikakor ne gre za incidente notranje narave, ker prebivalstvo obeh teh dežel še dalje goji čustvo iskrene vdanosti metropoli. Vlado uradno sporočilo naglašajo sledeči dve dejstvi:

V Kamerunu je dne 21. julija pristala angleška križarka »Dragon« ob obali v Duali in zamenjala doseđanje angleško križarko »Bulodoc«. Ob tej priliki so se iz-

krcale oborožene angleške patrrole, ki so šle skozi mesto. Francoski admiral, poveljnik atlantskih vojaških sil, je interveniral, naka je angleška ladja zapustila pristanišče. Na Madagaskarju je bil sprejet odlok, da se teritorialna zona razširi od treh na dvajset milj.

London, 5. avg. AA. (Reuter). Diplomatski urednik agencije Reuter piše: V londonskih krogih plohi ni nič znanega o tem, da bi bili na Madagaskarju ali v Kamerunu iskreni angleški vojaki, kakor so to objavili ameriški listi. V londonskih pristojnih krogih ne verujejo v resničnost teh vesti.

Nemški bombni napadi na Anglijo

Ameriški poročevalec o učinku nemških napadov na angleške luke

London, 5. avg. s. (Reuter). Notranje ministrstvo javlja, da so preteklo noč metalna nemška letala zažigala in eksplozivne bombe na izolirane točke v srednji in vzhodni Angliji. Povzročena je bila le manjša škoda. Tudi žrtev je bilo malo, vendar je bila ena žrtev smrtna.

V noči od sobote na nedeljo so napadla nemška letala predvsem ustje Temze, nadalje pa vzhodno škotsko obalo, južnovzhodno Anglijo ter Wales. Letala so metala v prvi vrsti letake s nedavnim govorom kancelarja Križarka. Na Škotskem je bilo vrženih tudi 10 eksplozivnih bomb, ki pa niso povzročile niti škode niti žrtev.

New York, 5. avg. s. (DNB). Posebni poročevalec »New York Timesa« javlja iz Anglije o potrajnem učinku nemških letalskih napadov na južnoangleške luke. Poročevalec pravi, da je postelji neko mesto ob južni angleški obali, ki ga nemška letala vsak dan redno bombardirajo. Iz mesta so se sedaj izselili že vsi civilni prebivalci. Nemški letalski napadi okužajo po

načrtu onemogočiti ves ladijski promet in angleških luk ob Kanalu. Redno vsak dan prihajajo nemška letala nad južno angleško obalo in sicer navadno zjutraj in zvečer. Običajno število nemških letal po 150 letal v skupinah. Nad angleško obalo se razdele nato letala v manjše skupine ter mečejo bombe na vse luke ob južni obali. Poleg tega so na dnevnem redu večerni napadi na trgovinske ladje v Kanalu.

Angleški bombniki nad Nemčijo

London, 5. avg. s. (Reuter). Letalsko ministrstvo javlja, da so v noči od sobote na nedeljo izvršila angleška letala vrsto napadov na največje tovarne sintetičnega goriva v Porurju in Torenju. Angleški letalci so ugotovili, da so bile povsod nemške obrambne naprave proti letalskim napadom močno ojačane. Kljub temu so angleška letala izvršila svojo nalogo ter

povzročila mnogo požarov. Napadi so veljali med drugim tovarnam v Monheimu, Bottropu in Gelsenkirchenu. Nadalje je bila napadena vojna luka v Kielu. Več pristaniških zgradb je bilo zadetih. Zaprdo Kila je bilo napadeno letališče v Husummu. Povzročena je bilo več požarov. Prav tako so angleška letala napadla pomolci več drugih letališč in oporišč vodnih letal. Pri Kölnu je bil napaden važen tovorni kolodvor. Angleška letala so bombardirala kolodvor celo uro s smlečalnimi in eksplozivnimi bombami.

V soboto so angleški bombniki podnevi napadli nad drugim letališčem v Schiepolu pri Amsterdamu ter letališče v Aveldeu. Nadalje je bil izvršen napad na nemški

oklopni vlak med Gravelinesom in Dunquerqueom. V Gravelinesu so bili napadeni tudi tovorni čolni. Tudi pri teh napadih so angleški letalci ugotovili, da je bila protiletalska obramba močno ojačena.

New York, 5. avg. AA. (DNB). Dopisniki ameriških listov, ki so obiskali Hamburg, da bi se prepričali o lažnih angleških poročilih o porušitvi Hamburga in njegovega pristanišča, so soglasno potrdili, da niso videli niti sledi tega rušenja. Hamburgsko pristanišče in predor v njem sta popolnoma nepoškodovana. Slika na ulicah je v vsakem pogledu normalna. Pogled z zvornika cerkve sv. Mihaela ne daje nikakor vtisa, da bi bil Hamburg pretvoren v prah in pepel.

Redni potniški letalski promet med Anglijo in New Yorkom

Polet brez pristanka iz Irske na Novi Fundland v 16 urah in 6 minutah

London, 5. avg. s. (Reuter). Angleški potniški hidroplan »Clair« je v soboto brez pristanka dovršil polet iz Irske na Novi Fundland in sicer v 16 urah in 6 minutah. Včeraj je letalo nadaljevalo pot v Montreal, od tam pa v New York, kamor je dospelo šnoči. Polet letala »Clair« predstavlja uvod v redno potniško in potno službo, ki bo sedaj uvedena med Zedinjenimi državami in Anglijo. To službo bo prevzela družba American Airways. Pot-

niška služba naj bi bila uvedena že preteklo leto, pa je izbruh vojne to preprečil. V zvezi z uvedbo rednega potniškega letalskega prometa med Anglijo in New Yorkom opozarja »Daily Telegraph«, da doslej tak promet ni bil mogoč, ker so bila Angliji letala potrebna za vojne svrhe. Važno je tudi, da je neoborožen potniški hidroplan lahko brez spremstva priletel iz Anglije v Ameriko.

Odstranjevanje Židov iz javnega življenja v Rumuniji, na Slovaškem in na Madžarskem

Bukarešta, 5. avg. e. Vrhovna cenzura je ustavila nadaljnjih 8 dnevnikov, ki so v rokah rumunskih Židov. Doselej je bilo prepovedanih skupaj že 18 rumunskih listov. Med njimi sta tudi dva lista, ki sta imela velik vpliv v rumunskem gospodarstvenem življenju, in sicer »Bursac« in »Molitru Petrolul Roman«.

Bukarešta, 5. avg. AA. (Stefani). Izdano je bilo uradno poročilo, ki zanika vesti razširjene v tujini, da baje rumunske oblasti ne dovoljujejo več prestopa Židom iz Rumunije v Besarabijo in Severno Bukovino. Poročilo pravi dalje, da je odšlo iz Rumunije na ozemlje, katero so zasedli sovjeti, dosedaj 112.000 ljudi.

Bukarešta, 5. avg. br. (DNB). Ministr-

stvo za narodno zdravje je odpustilo iz državne službe 178 zdravnikov zaradi njihovega židovskega rodu. Pričakovati je še nadaljnjih redukcij židovskih zdravnikov in drugih državnih namestencev.

Bratislava, 5. avg. e. (Trancon. Press). Novi slovaški notranji minister Mach pripravlja uredbu, s katero bo vsem židovskim odvetočim prepovedano izvrševanje poklica in s katero bodo revidirali državljanstvo vseh Židov v Slovaški. Vsi Slovaški, ki so po 14. marcu 1939 zaradi nerazpoloženja proti Slovaški zapustili državo in odpotovali v tujino, zlasti v Francijo in Anglijo, bodo izgubili slovaško državljanstvo, njih premoženje pa bo zaplenjeno.

Prva izletniška nedelja

Železniški promet je bil včeraj izredno živahen

Ljubljana, 5. avgusta. Doslej letos še ni bilo pravih izletniških nedelj, ko se mesto skoraj povsem izprazni in je na železnici takšen promet kakor ob malem preseljevanju narodov. Sicer so naši meščani odhajali vsako nedeljo na izlete, seveda le najpogumnejši, ki se ne boje prihe izpod neba. Mnogo jih ni bilo, a se najvztrajnejši so se navadno vračali razočarani, čeprav tega niso hoteli priznati. Ker ni skoraj nihče več zaupal vremenu, je bilo od nedelje do nedelje manj izletnikov, čeprav je bilo le malo dežja. Nekaj nedelj je bilo celo precej lepih, če ne upoštevamo lokalnih plohi, vendar so meščani ostali doma. Tudi kopalnice so bila doslej od nedeljah še vedno slabo obiskana, Sava pa je bila tako hladna, da so se le redki upali v vodo.

Izletniška sezona se je začela šele zdaj, ko se že zjutraj dan za dnem v Ljubljani vlačijo prava jesenska megla. Toda Ljubljanci so veselje megle, ker je zelo zanesljiva znanjaka lepega vremena. Na megle so laže zanesajo kakor na barometer in vse vremenske napovedi. Tudi včeraj je megle zvalila meščane iz mesta. Za megle smo pričakovali sonce. V Ljubljani je bila včeraj megle skoraj do 11. kakor včasih pozimi. Meščani je niso dolgo uživali. Naposled so le dočakali pravo izletniško nedeljo, kakršne so bile prejšnje boljše čase in na kakršne smo letos že pozabili. Priznati jim je treba, da so dobri poznavalci vremena, kajti sicer bi jih ne odpotovalo toliko kakor na povelje iz mesta. Že s prvim, potniškim vlakom, ki je odšel iz Ljubljane ob 5.40 na Gorenjsko, se jih je odpravilo okrog 700. Še huši naval je bil na izletniški gorenjski vlak ob

7.05, ki je odpeljal okrog 800 potnikov. Kljub temu je čakalo na drugi redni jutranji vlak proti Gorenjski (ob 8.) še vedno okrog 900 potnikov. Najbolj nezaupljivi in zaspali izletniki so prihajali na kolodvor še po 11., da so se odpravili na Gorenjsko ob 11.50; bilo jih je tudi okrog 900. Celo lokalni vlak je odpeljal okrog 500 potnikov.

Toda niso odhajali le Ljubljanci in v takšnih trumah na Gorenjsko, temveč je bil velik naval potnikov tudi z Gorenjskega. Tako je pripeljal opoldanski »gorenjskec« okrog 800 potnikov v Ljubljano. Popoldne ob 16. se je mnogo izletnikov že vrnilo. Iz vlaka je izstopilo okrog 800 potnikov. Z večernimi vlaki so se vračale zopet velike množice izletnikov. Skoraj noben vlak ni pripeljal manj kakor 700 potnikov, redni zadnji vlak z Gorenjskega je pa imel celo 1000 potnikov. Takšnega prometa ni bilo že zelo dolgo na našem glavnem kolodvoru. Zelo živahen promet pa je bil tudi na drugih progah, ne le na gorenjski, zlasti na glavni progi Maribor. Z jutrnjim vlakom se je odpravilo na štajersko stran okrog 700 potnikov, z večernim se jih je pa pripeljalo približno 1000. Precej živahnejši promet kakor navadno je bil tudi na doljenjski progi. S prvim potniškim vlakom ob 5.25 se je odpravilo okrog 700 izletnikov, z drugim ob 7.50 pa 600. S popoldanskim vlakom se jih je vrnilo okrog 600 in zvečer 700. Znatno živahnejši promet kakor navadno je bil tudi na lokalnih progah, na kamniški in vrhnjski ter na notranjski.

Tako smo dočakali prvo pravo izletniško nedeljo v tej sezoni, prvo nedeljo, ko izletnikom vreme ni pokvarilo izletov in ko so se tudi kopalci lahko sončili do sončnega zahoda.

Pomoč tekstilnemu delavstvu je nujna

Konferenca predstavnikov tekstilnega delavstva iz Maribora in okolice

Maribor, 4. avgusta. Včeraj se je vršila v prostorih ekspozitive Delavske zbornice v Mariboru, konferenca predstavnikov tekstilnega delavstva iz Maribora in okolice, katere so se udeležili zastopniki Jug. strokovne zveze, Narodne strokovne zveze, Zveze združenih delavcev in Splošne delavske zveze, zastopnik mestne občine mariborske in zastopnik Delavske zbornice.

Na konferenci je bil ugotovljen težak položaj tekstilnega delavstva, katerim družinam grozi zaradi vedno večjih redukcij, uvedbe brezplačnih dopustov in skrajšanja delovnega časa, ob istočasnem stalnem naraščanju draginje popolno propadanje. Konferenca je soglasno sklenila, da se morajo izvesti sledeči ukrepi:

1) Delavstvu se mora zagarantirati v času brezposelnosti potrebna sredstva za dostojno preživljanje. Na zveze delodajalcev tekstilne industrije in na vsa tekstilna podjetja v dravski banovini vsa se naloži apel, da priznajo reducirani delavec v času brezposelnosti podporo po posebnem ključu, ki naj se določi po številu družinskih članov in sicer od 50% plače za samca do 100% za delavca z več člansko družino.

V primeru redukcij naj postopajo podjetja po socialnih vidikih in odpravljajo pri krajšini prekinitev dela plačane dopuste, ako pa so redukcije neizbežne, naj se vrše sporazumno z obratnimi zaupniki in predstavniki strokovnih organizacij, upoštevajoč socialne in gnotne razmere delavstva.

2) Kr. vladi naj se predloži izčrpano poročilo o sedanjem stanju redukcij v tekstilni industriji, ter zahteva nujno uzakonitev uredbe o postopanju pri omejevanju ali ukinitvi obratovanj tovarniških obra-

tov, s katero naj se zaščiti prizadeto delavstvo.

3) Kr. vlada in odgovorni gospodarski činitelji naj nujno podvzamejo vse ukrepe, da se zajamči redno obratovanje tekstilne industrije in s tem polno zaposlitev tekstilnega delavstva.

Konferenca je sklenila apelirati na Delavsko zbornico, da nujno skliče konferenco o predstavnikov tekstilnega delavstva za vso Slovenijo, na kateri naj se sklepa, kako za bodoče preprečiti udarce, katere mora sedaj prenašati tekstilno delavstvo.

Vlom na Javorju

Ljubljana, 5. avgusta. V soboto zjutraj že pred 6 uro je opazila posestnica Marija Serceelj iz Javorja nad Dobrunjami na stezi za hišo tri sumljive potepuške, ki so šli mimo sosedne hiše proti bližnjemu gozdu. Serceelj se je zdelo, da sta dva cigana, tretji, in sicer najmlajši pa ni bil cigan. Serceelja je že zgodaj zjutraj odšla na polje in se je vrnila šele proti poldnevju. Še preden pa je prišla do vrat, je opazila, da je eno okno v pritličju odprto, kar je bilo seveda zelo sumljivo. Čim je stopila v sobo, je res tasumljivo, da je bil v njeni odsotnosti koj ugotovila, da je bilo vse razmetano. V hiši tat. Po hiši je bilo vse razmetano. Odprte so bile vse postelje, pa tudi miznice so bile odprte. Vlomilci so iskali denar in dragocenosti, pa jih niso našli, zato so se zadovoljili z obleko. Odnegli so dve čedni moški obleki, tri ženske obleke, nekaj jopic, dva namizna prta, dve šerpi, par čevljev in stroj za striženje las, v skupni vrednosti nekaj nad 3000 din.

Serceelja je o vlomu takoj obvestila orožnike, ki so začeli poizvedovati za vlomilci. Ti so s plenom seveda že izginiti in

sicer nekam proti Trebeljevem in dalje proti Dolenci, vendar so orožniki lahko ugotovili, da sta bila na delu dva cigana. Nikoliha, ki sta se pridružila na Dolensko in v savske hribe iz Donje Stubice na Hrvaškem, tretji pa je bil neki Franc Zagorjan, doma iz Rdečega Kala pri Malih Lipenjih. Zagorjan je nedavno še služil za hišarja pri raznih posestnikih okrog Stične in v hribih, a je kmalu prišel v stik s cigani. Pridružil se je ciganom Nikolici, ker se je zaljubil v ciganskega dekleta in kmalu se je poigaval. Ker so mu razmere po doljenjskih, zlasti pa po gorenjskih vaseh dobro znane, Zagorjan prav dobro služi ciganom in z njimi vred vlamuje v kmečke hiše, iz katerih odnaša vse, kar je kolikaj vredno. Zagorjan, ki je star šole 19 let, ima na vesti še celo kopic vlomov in tatvin in se kaj spretno izmika svojim zasledovalcem.

Boleznica

KOLEDAR

Danes: Ponedeljek, 5. avgusta: Marija Snežna

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: zaprto
Kino Sloga: Upor na Pacifiku
Kino Union: Film o dogodkih iz vojne 1939/40

Kino Moste: Chicago v plamenih in Katarina Velika

Kino Šiška: Samo enkrat si mlad

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1.
Bahovec, Kongresni trg 12, Komotar, Vič
Tržaška cesta 48.

Opod s'ta

Časi so baje resni. Nekateri si sicer ne delajo skrbí tudi dandanes in ne spreminjajo načina svojega življenja. Niso se začutili, da se je kaj spremenilo, pa mislijo, da se svet suče še vedno po njihovih željah. Ne smemo jim zavidati, kajti njihove potrebe so izredne in ne mogli bi prenašati teže življenja, če bi ne imeli svojih »konjčkov«. Ne smemo reči, da njihova zabava ni plemenita ter da so slepi za ves svet. To so navadno nenavadno mehkočrni ljudje, predvsem iskreni ljubitelji živali.

Ljubezen do živali se meri po tem, koliko živali rešiš. Če jih rešiš le nekaj, n. pr. le toliko psov ali mačk, da je le v vsakem kotu po en ljubljenec, se tvoja plemenitost ne more dovolj izživeti ter glas o nji ne prodre dovolj daleč v svet. Če pa rešiš n. pr. 20 ali 30 mačk in jih pitaš po francoskem jedilnem listu, poskrbe mačke same, da se glas o tvoji srčni omiki širi v svet. Znano je namreč, da so mačke zelo muzikalčne ter da rada prirejajo brezplačne koncerte. Za let koncertov ne moremo uvrstiti med dobrodelne, čeprav je baje dobrodelnost rediti mačke nemožno ljudje.

Dve smrtni nesreči

Ljubljana, 5. avgusta. Šnoči so z avtomobilom prepehali v splošno bolnico 20letnega mehanika Ivana Jerina, izredno krekpega fanta, in njegovega tovariša, 20letnega trgovskega pomočnika Ivana Pakiza, oba iz Logatec. Logaški fantje, lastniki motornih koles, so priredili včeraj popoldne dirko, ki sta se je udeležila tudi Jerin in Pakiz. Na ovinku pa sta oba odletela z motorja in tresčila v skale. Ponesrečenca so tovariši nemudoma naložili na osebni avtomobil ter ju prepeljali v Ljubljano, kjer pa so v bolnici lahko oddali samo Pakiza, ki ima hujše poškodbe na glavi in po rokah, dočim je Jerin že med prevozom umrl. Truplo so na odredbo policijske komisije prepeljali v mrtvašnico na Zale in obvestili Jerinove sorodnike, ki pa se dopoldne še niso zgledali v Ljubljani.

V splošni bolnici je včeraj umrl 10letni Pavel Brunček iz Trebeljevega. Poročilo smo že, da je bil Brunček v petek v družbi tovaršev, ki so ogledovali nabito flobertovko. Flobertovka se je nevedešemu fantiču v rokah nenadoma sprožila in je krogla zadela Brunčka v brado in v vrat. Krogla mu je obšla v zatilju. Po prevozu v bolnico se Brunčkove poškodbe sprva niso zdele smrtno nevarne, že v soboto pa se je njegovo stanje poslabšalo in včeraj je poškodbam podlegel.

Šnoči so prepeljali v bolnico 34letno uradnikovo soprogo Heleno Malavašič iz Rovt nad Logatcem, ki jo je na cesti v klanec podrl neki kolesar. Malavašičeva ima poškodbe na glavi, 13letni posestnikov sin Jože Skubice iz Trebeljevega je šel včeraj že v mraku iz gozda domov in sicer po poti, ki jo na obeh straneh obdaja grmovje. Ko je bil že blizu vasi, je iz grmovja nenadoma padel strel in je Skubice začutil pekočo bolečino v levi roki in nogi. Takoj se mu je tudi poodila kri. Skubice je zbežal proti domu in videl, ko se je ozrl, bežati čez travnik proti gozdu neznanega mladčnika, ki je streljal nanj. Napadalec zasledujejo orožniki. Žrtev prometne nesreče je postal včeraj popoldne 30letni delavec Janez Klinc, zaposlen v tovarni »Jugoslovska v Kranju, stanujoč pa v Smledniku. Klinc se je včeraj popoldne peljal z motornim kolesom proti Trobjam, kjer mu je na ovinku nepričakovano privozil naproti avtomobil. Klinc je z motorjem hitro zavil na desno in se z vso silo zaletel v hrusko, pri čemer si je zlomil nogo in se hudo poškodoval tudi na glavi. V bolnico so šnoči prepeljali tudi 26letnega posestnika Albina Novaka iz Loga pri Brezovici. Novaka je v hlevu na vso moč brcnil v trebuh konj. Novakove poškodbe so težke.

SPORT

Zbor plavalnih sodnikov za tekmovalne v ligi dne 6. t. m. je odredjena tale jurija: starter Vrankar, sodnik na cilju Jerina, sodnika na obratu Stergar, Senig. Tudi ostali gg. sodniki se naprošajo, da se sigurno tega tekmovalja udeležijo. Zbor sodnikov bo ob 20. uri.

LEPO PETJE

Gospodična sedi pri klavirju in se pridno uči peti. Kar jo piči osa, da plane pokonci in začne klicati na pomoč. Nihče ji hiši se ne gane. Gospodična odhiti v kuhinjo in se začne ležati:

— Zakaj pa nikogar ni, če jaz kličem na pomoč. Osa me je pičila.
— Ah, uboga gospodična, — se opravičuje kuharica, mislimi smo, da pojete novo arizo.

Dogodki iz vojne 1939/40 KINO UNION — TEL. 22-21
Predstave ob 18., 19. in 21. uri
Film, ki prikazuje dogodke začenši od vojne na Poljskem, zavzetje Danske, Norveške, Nizozemske in Belgije do premirja v Compiègneu.
Blagajna odprta od 11. do 12. in od 15. ure dalje!

DNEVNE VESTI

— Hrvatski poštni uradniki za delitev poštne uprave. V Splitu je bil včeraj ustanovljen zbor avtonomne organizacije poštne brzojavne telefonskih uradnikov banovine Hrvatske. Soglasno so bila sprejeta pravila in tako je ustanovljena v banovini Hrvatski avtonomna pošta strokovna organizacija s sedežem v Zagrebu in sekcijo v Splitu. Soglasno je bila sprejeta tudi resolucija, v kateri se nalaga upravnemu odboru naj stori vse, da pride vsa pošta brzojavno-telefonska stroka na področju banovine Hrvatske čimprej pod pristojnost bana Hrvatske, ker bo le tako povsem zažamčen upešen razvoj poštne brzojavne telefonske stroke, obenem pa omogočeno izboljšanje socialnega položaja poštne uradnikov.

— Plačilni promet s Holandsko preko Berlina. Naša gospodarska delegacija, ki se je mudila svojačasno v Berlinu, se je vrnila v Beograd. V petek je bila sklenjena med Nemčijo in Jugoslavijo pogodba o nadaljnjem zamenjavi blaga in poglabitvi gospodarskih stikov med obema državama. Obenem je bil dosežen sporazum o plačilnem prometu med Jugoslavijo in Holandsko. Stari računi v trgovini s Holandsko, ki jo ur. Njemaške civilne oblasti, se bodo plačevali na bazi tečajna dinarja nasproti holandskemu goldinarju z dne 9. maja letos odnosno 29,19 din za 1 goldinar. V bodoče pa pojde ves naš trgovinski promet s Holandsko preko Berlina, in sicer na bazi tečajna nemške marke 17,82 din. Plačilni promet se bo v bodoče knjižil preko novega računa v nemških markah v Berlinu.

— Otvoritev zračne proge Beograd-Bar. Danes je bila otvorena nova zračna proga Beograd-Bar kot podaljšek proge Aeroputa Beograd-Podgorica. Na tej progi bosta letali dve letali od Beograda do Podgorice eno, od Podgorice do Bara pa drugo. Beograjski novinarji so odleteli včeraj s posebnim letalom v Bar, kjer je bil prihod letala prava senzacija. Svečana otvoritev zračne proge je bila ob 11. dopoldne ob prisotnosti zastopnikov civilnih in vojaških oblasti.

— Odkritje Radičevega spomenika v Crkvenici. V Crkvenici so imeli včeraj veliko narodno svečano. Odkrit je bil prvi spomenik Stjepanu Radiću na Jadransko-Svečano je prisostvovalo nad 5.000 ljudi. Pred spomenik je bilo položeno mnogo vencev, med njimi venec dr. Vladka Mačka. To je tretji v banovini Hrvatski odkriti spomenik Stjepanu Radiću.

— Podražitev v Italijo izvažane živine. Trgovinski minister je odobril zvišanje cen za vse vrste v Italijo izvažane živine za 50 par pri kilogramu. Ta podražitev velja za potrdila ravnanjstva za zunanjo trgovino začenši od 29. julija. Ravnanjstvo bo torej plačevalo izvoznikom prvovrstne vole po 10,25 din franko Reka. Ker znašajo stroški 1,50 din pri kg bodo dobivali izvozniki za prvovrstne vole povprečno 8,75 franko nakladalna postaja.

— Državna nižja gozdarska šola v Mariboru. Šolsko leto 1940/41 državne nižje gozdarske šole v Mariboru se bo pričelo 1. oktobra 1940. Sprejemali se bodo gojenci v enoletno šolo. Pouk v šoli bo trajal deset mesecev, in sicer od 1. oktobra 1940 do 31. julija 1941. Za sprejem v to šolo se zehiteva z dobrim uspehom dovršena ljudska šola. Vsak prosilec, ki nima višje izobrazbe kakor ljudskošolsko, bo moral s sprejemnim izpitom dokazati, da ima zadostno znanje v osnovnih šolskih vedah. V enoletno šolo se bodo sprejemali predvsem sinovi malih, srednjih in velikih gozdnih posestnikov, ki ostanejo doma kot gospodarji, potem tisti kandidati, ki imajo že nekaj gozdarske prakse, in slednji ostali, ki imajo veselje do gozdarske stroke. Kandidati, stari pod 18 let in ne nad 24 let, se bodo sprejemali le izjemoma. Šola je združena z internatom. Oskrbnina za internat znaša mesečno 500 din. Pridnini in sirmošnim prosilecem se bodo dovolila po možnosti do polovice prostega mesta, toda šele v drugem polletju šolskega leta. Prošnje je vložiti najkasneje do 31. avgusta 1940 pri ravnanjstvu šole, ki daje potrebna pojasnila. Prošnje je treba kolkovati z banovinskim kolkom za 10 din in jim priložiti banovinski kolek za 20 din za odgovor. Priloge, kolikor niso bile od oblastev že prej kolkovane, je treba kolkovati z banovinskim kolkom po 4 din. Pravilno kolkovanim, lastno-ročno pisanim prošnjam je priložiti: krstni list, domovnico, zadnje šolsko izpričevalo o odnošju odpuštnico, navrstveno izpričevalo, zdravniško izpričevalo z izrecno navedbo, da je prosilec telesno in duševno popolnoma zdrav ter sposoben za bodočo naporno gozdarsko službo in ne le za gozdarsko šolo, izjavo staršev o odnošju varuša, s katero se zavežejo plačevati vse stroške šolanja. — Ravnanjstvo drž. nižje gozdarske šole v Mariboru.

— Ponovno zvišanje železniške blagovne tarife. Železniška blagovna tarifa bo ponovno zvišana 15. t. m., in sicer povprečno za 3%. To bo že druga podražitev v zadnjih dveh mesecih, tako da bo posledje železniški prevoz za 18% dražji. V mednarodnem blagovnem prometu bodo blagovne tarife zvišane 1. septembra. Tarife niso zvišane za nekatere vrste kmetijskega blaga, n. pr. za žito, krompir in živalsko krmo. Tarifa na prevoz žitna 15. t. m. za prevoz drv, za prevoz lignita pa bo nekoliko znižana.

— Borski rudniki prehajajo v drugo fazo. Nad 90% delnic borskih rudnikov je v rokah francoskih delničarjev na čelu s parijskim bankirjem Mirabeuajem. Zaradi vojne in ker so Nemci okupirali Pariz, letos ni mogel biti sklican redni občni zbor družbe. Po nekaterih vesteh so Francozi prepustili Nemcem že večji del delnic. Nemški industrijci so bili že doslej največji odjemalci bakra borskih rudnikov.

— Porast številca gostov v Dubrovniku. Začetne tedne se je število gostov v Dubrovniku znatno povečalo, a razen tega tudi na Lopudu, v Srebrenem in Kuparih, kjer je zdaj že skoraj toliko gostov kakor lani ob tem času. Zdjaj so v Dubrovniku odprti že vsi hoteli, med njimi tudi »Imperial«, ki je bil doslej zaprt.

— Tragična smrt treh železničarjev. Na železniški progi Medak-Gospić se je pripetila v petek ponoči huda nesreča. Nadzornik proge Ante Mihalević se je vozil z dvema železničarjema z derezino

po progi. Kar je privozil tovorni vlak in zavozil v derezino. Vsi trije železničarji so našli na progi tragično smrt. Krivi so sami, ker so se vozili ponoči.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno, spremenljivo vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 20, v Dubrovniku in Kumboru 28, v Beogradu 26, v Ljubljani in Zagrebu 25, na Rabu 24, na Visu 23, v Mariboru 22,6, v Sarajevu 22. Davi je kazal barometer v Ljubljani 675,1, temperatura je znašala 14,0.

— Ptice se že selijo. Iz nekaterih krajev so se že začele seliti kukavice in storilke, pa tudi divje race, grlice in nekatere druge ptice selivke se že pripravljajo na odhod. Navadno ptice selivke naših krajev ne zapuščajo tako zgodaj.

— Razbojnik vdira v hišo in zadavlja ženo. V petek ponoči je vdiral v vasi Kompasseri pri Čazmi v hišo kmeta Mije Cetinskega šest obojenih razbojnikov. Kmetica je prebudila ženin krik in čim je odprla oči, ga je eden razbojnikov večkrat udaril po glavi. Skočil je iz postelje, da bi pobegnil, pa so ga razbojniki zgrabili in zvezali. Hoteli so mu zadržati vrat, pa se je zagrizel v vrvi in tako se je rešil. Pač pa so zadržali vrat njegovi ženi Kati tako, da se je zadušila.

— Vlagal je po 50 din, dvigal po 500 din. Evgen Jakasovič je na originalen način sleparil Vlagal je po 50 din v pošto hranilnico v Zagrebu po 50 din in vsaki vlogi je pripisal ničilo, tako da je lahko dvignil namesto 50 kar 500 din. Sleparija se mu je posrečila in že je oselapril Pošto hranilnico za 20.000 din, ko so mu prišli na sled.

— Veliko gnezdo strupenih kač. V Humi pri Mostarju so našli delavci na veliko gnezdo strupenih kač. Ko so odvalili velik kamen, so ostrmeli, kajti zagledali so več sto strupenih kač, med njimi tudi nekaj nad 7 kg težkih. Z motikami in kamenjem so navlčili nanje in borba je trajala dobre dve uri. Ubili so jih 180, nekaj jih je pa ušlo.

— Trojčke je rodila. Zena sirmošnega kmeta Salahi Hadžića v Gorjem Kamengradu srez sanjski most, je porodila zdrave trojčke. Njen most spada med najsirmošnejše kmete v srezu.

— Pijan policijski narednik ustrelil župana. V občini Andrejevca pri Petrovgradu je pijan narednik občinske policije četnik Mita Cukić v soboto ustrelil predsednika občine Milenka Panica. Pokojnik je bil star šele 26 let. Baje ga je župan udaril in vrzel ob tla. Cukić je pa otegnil samokres in ustrelil župana v glavo.

— Za senčenje in proti senčenju opelili. Nam Tčamba Fil. Drogerija Gregorič. Ljubljana, Prešernova 5.

Iz Ljubljane

— Ij Naša Manica kljub vsemu delke... Naša Manica Komarova je obhajala včeraj letni življenjski jubilej. Zakaj bi ga zamočali? Kljub šestim krizem je Manica še vedno delke, ki ne zataji svoje zdrave gorenske korenine. Ob njenem jubileju se s priznanjem spominjamo njenega zaslužnega javnega delovanja kot javne socialne in kulturne delavke in pisateljice ter pesnice. Notranje izredno bogat mora biti človek, ki lahko toliko dela, kakor nam je dala Manica, ki je ostala vedno tako zvesta sama sebi in grudi, ki jo je rodila; preprosto in iskreno zna pripovedovati ter rabiti klen kmečki jezik, pa tudi z najpreprostejšo besedo v svojih mladinskih spisih in pesmih zna odpirati nepokvarjena otroška srca in vanj sejati ljubezen do lepega in dobrega. Ne bomo navedli, kaj vse je napisala, saj se ni čas, da bi delali obračune in pričakujemo, da bo še sukalala pero, težko je pa tudi naštet, kje vse je delovala v številnih ženskih in narodno-obrambnih društvih. Manica Komarova je društvena delavka, ki odtehta s svojim delom kdo ve koliko marljivih rok. Iskreno želimo vsi, da bi delala še dolgo, kar si nedvomno sama želi, saj ljudje takšnega kova niso nikdar utrujeni. Ta želja naj bo naslovljena nanjo namesto običajnih čestitk.

— Ij Smrt Jožeta Gorjupca. Včeraj je umrl nenadna smrti, zadet od kapi, popularni Ljubljancin Jože Gorjupca. Čeprav si je naložil že osmi let, je bil še precej čvrst. Bil je vzoren oče; lepo je vzgojil in preskrbel številne otroke, čeprav si je moral s trdim delom služiti kruh kot čevljar. Njegova sinova Jože in Tone sta znana, odlična sokolska delavca; Jože je vodja tovarne »Kuvrtece, Tone pa banovinski uradnik. Tudi hčere se udeležujejo v nacionalnih organizacijah. Žanda, je poročena s trgovcem Mahničem, Cilka, por. Rak, je uradnica v upravi »Jutrac, Minka je poročena s šolskim upraviteljem Flajšom v Želmljah, Polidka z uradnikom Podobnikom in Eila s Hogetom. Vse je smrt dosegla pred letom so izgubili mater in še preden se je rana dobro zacelila, jim je smrt vzela očeta. — Izrekamo jim iskreno sožalje!

— Ij Nova serija seznamov davčnih osnov za ljubljanske agencije in komisije, za trafike, trgovine s suho robo in kurivom, za trgovine s tehničnimi in elektrotehničnimi predmeti, trgovine s stroji in vozili, za lekarnice in drogerije, za vrtnarje in izdelovalce vencev, za trgovine z usnjem in s čevlji, za stavbenike, modistince-trgovke, zelarje, trgovine z deželimi pridelki in semenom, za kramarje in prevoznike je od danes do vključnega 12. t. m., torej do prihodnjega torka razgrajena na mestnem poglavarstvu pri vratarju magistrata v pritličju leve hiše na Mostnem trgu.

— Ij Ze okrog deset vlovov sta prisnala. Poročali smo, da je policija omi dan aretirala 36letnega Hermana Mozetiča in 32letnega Alberta Ipavca, brezposelna delavca, ki sta pa kljub nezaposelnosti prav dobro živela. Prvi je stanoval na Tržaški cesti blizu »Dolgega mostu«, druga pa v Dragi v Kosezah. Večkrat so ju vidi, kako sta se potikala po mestu in oprezovala, kje bi se dalo kaj ukrasti. Na sled bi jima pa še ne bili prišli, da se ni pred dnevi zazdelo policijskemu agentu Francu Zadnikarju sumljivo, da je okrog neke hiše v Dragi razmetanih izredno veliko praznih pločevinastih konzervnih skodel. Prišel je pozve-

lovati, od kod te skatle in ugotovil je, da jih ima, in sicer polnih, še celo zalogo v hiši stanujoči Ipavec. Ko ga je prijel, je našel res celo zalogo ukradenega blaga, Ipavec pa je izdal tudi svojega pajdaša Mozetiča, v čigar stanovanju so našli tudi veliko zalogo ukradenih robe. Na policiji sta aretirancu priznala dva večja vlovca v dve trgovini, in sicer v Frankopanski ulici in na Novem trgu, potem pa sta našla še okrog deset vlovov, ki sta jih v zadnjih tednih zagrešila v Ljubljani in v okolici.

— Ij Čigava je ura? Policija je v nekem lokalnu na Linhartovi cesti zaplenila zlato ameriško uro, ki jo je prav tedaj prodajal neki moški svojemu znancu. Policija, ki je sumljivega prodajalca zaslišala, je ugotovila, da je šla ura v kratkem času že skozi več rok in je bila nedavno nekoje ukradena. Ura je dvokrovnata ter ima na zadnji strani monogram PG. Lastnik naj se zglaši na policijo.

Iz Celja

— c Hmeljarski nadzornik Janko Dolinar je neupravičeno uporabljal naslov inženjerja. Društvo inženjerjev v Ljubljani je ovadilo hmeljarskega nadzornika g. Janka Dolinara v Celju, člana mestnega sveta, mestnega gospodarskega referenta in urednika »Slovenskega hmeljarja«, mestnemu poglavarstvu v Celju zaradi neupravičene uporabe akademskega naslova »dipl. ing.«. Na podlagi te ovadbe je mestno poglavarstvo v Celju uvedlo proti g. Janku Dolinarju kazensko postopanje in nato poslalo Društvo inženjerjev v Ljubljani naslednje uradno obvestilo: »Pozivno na gornjo ovadbo Vas obveščamo, da je Dolinar Janko pri tukajšnjem zaslišanju priznal, da nima pravice se podpisovati z uporabo akademskega naslova »dipl. ing.«. Izjavil je tudi, da številke »Slovenskega hmeljarja« od meseca aprila naprej nimajo več njegovega podpisa: »dipl. ing. Janko Dolinar«. Prav tako je izjavil, da se bo v bodoče podpisoval po predpisih, ki so mu bili predloženi, in je vzel zadevni pouk na znanje.«

— c Nacionalni amaterski šahovski turnir se bo pričel v soboto 10. t. m. v Celju in bo trajal do 23. t. m. Sodelovalo bo 18 šahistov iz vse države. Za to veliko šahovsko prirediteljo vlada izredno živahno zanimanje. V nedeljo 25. t. m. ob 15. se bo pričel v Celju redni letni občni zbor Jugoslovske šahovske zveze.

— c Tragična smrt. V zadnjem času je bil 44-letni Mihael Mihelič iz Celja, čigar žena je hišnica v Gosposki ulici v Celju, na vojaških vajah v Škofji Loki. Pred dnevi se je Mihelič zgledal v svoji domovinski občini Sv. Križu in prošil za podporo. Ker so ga pa odklonili, je obupal in skočil v potok Milinščico pri Dolskem. Njegovo truplo so kmalu našli. Nesrečnega so pokopali pri Sv. Križu.

— c Poskus umora? V Celju je bila te dni aretirana 37-letna delavka Terezija P. iz Sel Zagorskih pri Klanjcu, ki je bila zaradi nemoralnega življenja v zadnjih šestih tednih že štirikrat izgnana iz Celja. Terezija P. je bila nekaj časa zaposlena pri neki delavski družini v Celju. Tu je motila zakon svoje gospodinje in njene moza. Nekega dne je njena gospodinja hudo zbolela. Oddala so jo v bolnišnico, kjer so ugotovili akutno želodčno vnetje. Terezija P. so osumili, da je primešala svoj gospodinjini strupu v jed. Ko je gospodinja jed zaužila, so se pri njej pojavili znaki obolenja na želodcu. Sedaj bodo se zaslišali nekatere priče v Zagrebu, da pojasnijo zagonetno zadevo.

— c Nesreča ne počiva. Ko je 62-letni posestnik Karel Rezac iz St. Ruperta nad Laskim vozil v petek krmo, se je voz zvrnil nanj in mu zlomil levo roko. V Ljubli pri Moziroju je padla v četrtek brana na 16-letnega posestnikovega sina Brana Maza in mu zlomila desno roko v zapetju. V Cadramu pri Oplotnici si je 38-letna dnarica Marija Novakova pri padcu po stopnicah zlomila levo roko nad zapetjem. Pri Sv. Katarini nad Trbovljami je padel petletni sin dinarice K. Napred v petek s

kolozca in si zlomil desno nogo nad kolonom. Ponesrečeni se zdravijo v celjski bolnici.

— c Sokolsko društvo Celje matica je razpečalo že precejšnje število jubilejnih zlatih znakov, za kar se zahvaljuje bratom in sestram, ki so društvo pri tej akciji podprli. Društvo bi lahko krilo vse stroške za priprave, če bi ga vse edince podprle in med svojimi pripadniki priporočale nakup zlatih znakov. Upamo, da bodo jub-

lanta, ki mu ni bilo dano, da bi doživel nameravano veliko slavo, poedina društva se razveselila z narodni na zlatne znake. Znaki so izdelani po osnutku akad. slikarja VI. Stovička. Izdelala jih je prav lično in okusno tvrdka Bruno Kavčič, Ljubljana, Vegova ulica 8. Imenovana tvrdka je društvo poklonila tudi spominjsko plaketo in lep pokal, pa se ji društvo za pozornost najiskrenejše zahvaljuje.

Pred kulturnim festivalom na Jesenicah

10., 11., 17. in 18. avgusta bo prirejena velika revija kulturnega in telesnovzgojnega dela

Jesenice, 5. avgusta
V dneh 10., 11., 17. in 18. avgusta se bo vrsil v okviru II. letnih spornih iger KID tudi kulturni festival železarskih Jesenic, ki bo nazorno pokazal visoko razvito prosvetno in telesnovzgojno delo v gorenjskem železarskem revirju.

O velikih uspehih jesenjskih telovadcev, smučarjev, lahko-atletov, nogometašev, alpinistov in jadralcev smo že precej pisali. Vzoredno s telesno-vzgojnim delom pa je uspevalo tudi prosvetno delo v vsem revirju. Našim aginim prosvetnim delavcem bi delali krivico, če bi jih zapostavljali za telovadce, smučarje in lahkoatletične. Tudi pevski in glasbeni kulturni delci na Jesenicah, Javorniku in na Koroški Beli na zelo visoki stopnji, le da pevci in godbeniki niso imeli prilike, da bi nastopali na velikih pevskih in glasbenih prireditvah v naših večjih mestih in v inozemstvu. V revirju obstaja 9 pevskih zborov, več dobrih orkestrrov in tamburaških zborov in šramljev, dalje mali harmonikarji in tri močne godbe na pihale, katere štejejo okoli 120 dobrih godbenikov. Pri tem pa ne smemo pozabiti gledaliških odrov, ki delujejo že več desetletij in preko katerih je šlo več sto dram, burk, narodnih iger in operet. Naši vrli gledališki igralci živijo leto za leto nešteto večerov, praznikov in nedelj za kulturno vzgojo in zabavo delovnega ljudstva. Med njimi je več izrednih talentov, ki bi lahko uspešno nastopali tudi v mestnih gledališčih.

S prireditvijo kulturnega festivala železarskih Jesenic se bo v velikem okviru pokazalo tudi veliko prosvetno delo, ki se vrsi na Jesenicah z veliko vrnemo že nad

40 let. Da se je prosvetno delo povzpelo na tako višino, je vzrok živahno trenje, ki je močno razgibalo delovanje med sorodnimi kulturnimi organizacijami z različnimi svetovnimi nazori. Toda to trenje ni oviralo, pač pa pospeševalo prosvetno delo, ker se je gibal vedno v lepi in dostojni obliki.

Priprave za II. letne spornе igre in za I. kulturni festival železarskih Jesenic so delo v vseh spornih in prosvetnih edincih v vsem revirju silno poživile. Večer za večerom se vrše seje pripravljajalnih odsekov, skušnje za pevsko, glasbeno, gledališko prireditve, lahko-atletske tekme in telovadne nastope. Prvič, odkar obstoja Sokol in Fantovski odsek večbajo sokolski telovadci in člani fantovskih odsekov skupaj in sicer menjaje v Sokolskem in Prosvetnem domu. Med njimi ni nobenih nesoglasij, pač pa prijeteljsko ponašanje, saj bodo v skupnih vrstah nastopili le kot sodelavci tovariši in prijatelji in kot člani velike delovne družine.

Druga leta je vladalo v poletnih mesecih v vseh telovadnih, spornih in prosvetnih edincih veliko mrtvilo. Letos pa je povsed življenje kot v mravišču, kjer so priprave za veliko prireditve vse sporno in prosvetno delo silno razgibale in osvežile.

Kranjska industrijska družba hoče v okviru velikih kulturnih in spornih prireditev pospeševati prosvetno in telesnovzgojno delo med svojimi namestenci, delavci in njihovimi svojci. Vodstvo podjetja hoče s tem pritegniti čim širše plasti namestencev in delavcev, ki naj v lepi tovariški borbi metajo svoje duhovne in telesne sposobnosti na stalo.

Iz Škofje Loke

— Razgrajeni ne mirujejo. Oblasti niso motilec nočnega miru prizanesive, kar na le teh ne izpametuje. Ljudje si ne dajo dopovedati, da imamo postave zoper kačenje nočnega miru in reda. Trije krivci bodo morali poseči v žep in plačati globo. Tine s Sutne je razgrajal v Siferjevi gostilni v Zabnici. Goste je nadležoval, prevrnil je gostilniško mizo, nekemu naredniku je zlij polno steklenico piva, vrh vsega pa je razbil čašo. Ni se dal pomiriti, pa je tako pričakal patruljo, ki mu je dopovedala, da ljudje ne smejo početi vsega, kar bi hoteli. Podobenca rogovileža so imeli v Peršutiški gostilni. Janz je nekaj sam s seboj momljal, se ježil in prekalil, pa so ga naposled vrzli na cesto. Sililen razgrajal je Jaka. Vino mu je dalo korajžo in je grdo preletil na skoki vse. Cisto brez potrebe je razgrajal. Zračilno je, da se vsi trije izgovarjajo na pihanost.

— Nerodno srečanje v Poljanski dolini. Na banovinski cesti, med Gorenjo vasjo in Hotavljami je prišlo te dni do kaj nevarnega in nerodnega srečanja. Po dolini so vodili konjevodci 19 konj, ki so privozili v nasprotni smeri neki avto iz Zirov. Ker je toleda cesta ozka in nepregledna, ni nič čudnega, da je prišlo do karambola. Zlasti se, ker je škarp v breg in proti Poljanski dolini. Vpravi tedaj, ko je zavozil avto mino konj, se je eden splašil in skočil zadenski pred avto. Blatnik je zadel konja, ki je padel in dobil poškodbe. Konjevodca, ki je držal konja za uzo nesreče ni mogel preprečiti. Ako ne gre za prehitro

vožnjo avta, je nekaj krivde na plašljivosti konja, ki je skočil pokonci. Sicer pa se zdi, da gre pri vsem za nesrečno naključje, ki bo poravnano v medsebojnem dogovoru prireditel.

Samomor

Peven, 4. avgusta
Pičel streljal od doma so našli te dni mrtvega posestnikovega sina Jozeta Logonderja, staraka 32 let. Na žalostno okoliščino je prišel pri domaćin Jenko, ki je obvestil svoje Truplo so prenesli na dom, dočim je ostal vzrok samomora tajna, ki to je ponesel pokojnik s seboj v grob. Logonder je bil videti zadnje dni duševno zelo strit. Četudi so domaći želeli zvedeti, kaj teži sina, ni dal ta pravega odgovora. Bržčas pa je moral hudo trpeti, ker so ga videli celo jokati. Na dan usodnega dogodka se je zadržal Logonder v Ahčinovi gostilni pri Sv. Duhu, kjer je bil vse dopoldne. Popoldne pa, ko so odšli domaći na delo na polje, je sešel bo domaći lovski puški, ustrelil je z njo v tla in si to za-vihnel na ramo. Z enim svojih sosedov je sešel kratek pogovor, potem pa ga ne videli živlega. Čez nekaj dni dozo cikankalija, karkoli porablja za nastavljanje lisicam. Počasi so ga našli na letališču, je bil že mrt. Na blazu vsaka pomoč izključena. Blizu našli lesoško škatico, ki je bil v njej upravljen strup. Gotovo je, da je izvršil pokojnik svoje dejanje v popolni duševni zmedenosti. Mladenica, čigar žalostna usoda je presunila vso sosesko, so pokopali na starošolskem pokopališču.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklic, izjave oeseda din 1.— davek posebej.
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

50
varčnih
modelov
dvočrtnih
K LINO MEZOVSKO OBLASTI
IGN.VOK
LJUBLJANA, TAVČARJEVA 7

ZA WEEKEND

Egon Zakrajšek
ležalne stole, otomane in drugo praktično opremo najceneje pri tapetistvu
LJUBLJANA
Miklošičeva 34 — Telefon 48-70

Poslužite se malih oglasov

»Slov. Narod«
ki so najcenejši!

KUPIM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

TOVARNI AVTO

stonski v dobrem stanju kupim. Prednost imajo Diesel. Natančen opis in ceno na naslov: Osrajnik Zdravko, Ribnica na Pohorju. 1855

MEDIJSKE TOPLICE

pri Zagorju
termalno kopališče in letovišče 28° C topla akvato-terma, bazezi na prostem, dobra in cenena okraša, krasni izleti, penzija din 50.— do 55.— 33. L.

ZA VSAKO PRILIKO

najboljša in najcenejša oblačila si nabavite pri
PRESKER
Sv. Petra cesta 14

PRODAM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

PREMOC

KOKS - DRVA
and
I. POGAČNIK
SOHORICEVA 5 — TEL. 40-59
Postrežbo brezplačno!

MILIN

prodam ali dam v najem. 2 p. r. kamašov, valjček, motorni pogon. Slak Alojz, Dobričice pri Trebnjem. 1850

KUPIM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

TOVARNI AVTO

stonski v dobrem stanju kupim. Prednost imajo Diesel. Natančen opis in ceno na naslov: Osrajnik Zdravko, Ribnica na Pohorju. 1855

AVTOMOBIL
rabljen, dobro ohranjen, kupim. »Otdzblina«, opšte trgovačko društvo, Beograd, Poankareova ul. br. 24-I. 1848

POSEST

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

ZIDANO HIŠO

z gospodarskim poslojem v okolici Slov. Konjice, 5 minut od postaje Draža vas, pripravljen za upokojenje, ugodno prodam. Na ogled se dobi lahko slika. Cena 40.000 din. Jakob Čirinec, Spodnja Pristava 2, Slovenske Konjice. 1857

PARCELA

5499 m², ugodna za več stavb, zlasti za letoviščarje, blizu banovinske ceste pod Homcem ugodno naprodaj. Pojasnila daje pisarna Zvokej, Kamnik. 1853

POUK

POPRAVNI IZPIT
V novem tečaju na II. drž. real. gimnaziji na Poljanski cesti se ponavlja in izprašuje snov za popravne izpite. — Informacije pri slugi. 1859

SILUŽBE

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

KOT P

Zborovanje predstavnikov avtonomnih mest

Bilo je v soboto v Mariboru in trajalo je ves dan

Maribor, 3. avgusta. Na povabilo ljubljanskega župana dr. Jura Adlesiča kot predsednika slovenske sekcije Zveze mest kraljevine Jugoslavije se je davi pričela na mestnem magistratu v Mariboru seja predstavnikov slovenskih avtonomnih mest ki je trajala do večera. Domačin župan mesta Maribora g. dr. Alojzij Juvan je požel: dobrodošlico vsem udeležencem, zlasti je pa pozdravil zastopnika kraljevske uprave načelnika mobilizacijskega oddelka g. dr. Frana Ogri- na, nadalje podpolkovnika g. Maslača Vo- jslava, ki je zastopal komando dravske divizije in na zastopnika Unije za zaščito dece g. Voika Jarodica.

Seji je predsedoval predsednik sekcije Zveze mest, ljubljanski župan g. dr. Adle- sič, ki je požel mestu Mariboru, da bi mu tudi to zborovanje pomagalo k na- predku in procvitu, ter na kratko obraz- ložil dnevni red. O posameznih točkah so imeli obširna poročila referenti iz Mari- bora, Ljubljane in Ptuja.

Zelo podrobne debate v vseh točkah dnevnega reda so se poleg županov udele- ževali tudi vsi referenti iz Ljubljane, Ma- ribora, Celja in Ptuja. Povdariti moramo, da je bilo vse gradivo vsestransko pre- tehtano ter da so bili vsi sklepi soglasni. Sklepi so bili strnjeni v resolucijo ki bo predložena nadrejenim oblastim.

V kratkem opoldanskem odmoru so se udeleženci odzvali gostoljubnemu povabilu mariborskega župana g. dr. Juvana na ko- silo v Park kavarni, na to si pa z velikim zanimanjem in občudovanjem pod vo- dstvom ban arhivirja g. Franja Baša ogle- dali prekrasno restaurirani in preurejeni mariborski grad, predvsem so pa v njem občudovali že skoraj gotove priprave za velik mariborski muzej, ki obeta s svojo sodobno ureditvijo postati eden najzani- mlivejših muzejev v državi.

Najširšo slovensko javnost bo pa zanimala soglasno sprejeti predlog ljubljanskega magistratnega direktorja g. Frana Jančiga- ja, naj si slovenska avtonomna mesta prizadevajo za povečanje njih števila še z drugimi večimi slovenskimi mesti in kra- ji, ki doslej še nimajo pravic avtonomnih mest. Ob zaključku se je predsednik zbo- rovanja župan g. dr. Adlesič zahvalil žu- panu in mestu mariborskemu za gostoljub- nost ter zaključil zborovanje s povabilom

k čim najbolj strnjnemu delu za koristi slovenskega meščanstva.

Na seji sprejete resolucije govore o enot- nem postopku pri izvajanju pasivne za- ščite, kjer se je prvenstveno povdarilo važnost organizacije pouka in propagande kot temelja vse zaščite, prvenstvo hišne zaščite pred javno zaščito ter obveznost države, da občinam omogoči financiranje s tem zvezanih del. Enako je bilo sklen- eno glede zaščite dece, da je prvenstveno urediti finančno plat, to je razmerje pri- spevka med državo, banovino in občami, ker so vsa ostala organizacijska mestna ob- čine v glavnem že izvršile. V pogledu preskrbe rezervne hrane mestne občine radi predvidene organizacije prehrane za celo banovino, za enkrat rezervne hrane ne bodo obnovile razen za najnujnejše po- trebe in potrebe svojih socialnih zavodov. V kolikor pa bi to vendarle morale dolžne so pristojne oblasti, da omogočijo mestnim občinam cenena posojila. Pri izdajanju podpor obveznikom oziroma njih rodbi- nam občine redno in točno poslujejo. Za- stanek izplačil nastaja le radi tega, ker država pravočasno ne dotira poštno hra- nilnice. Zato je zaprositi pristojna mini- strstva naj pospešijo nakazovanje tega denarja.

Pri socialnih vrašanih je najvažnejši sklep, naj mesta sestavijo predlog za ured- bo, kako bi se brezposelni zaposlili pri javnih delih kraljevske uprave naj pa ustanovi zavode za delomirne. Nepopolj- šljivi berači naj se oddajo v take zavode na podlagi oblastnih odredb. Povečati je treba banovinsko vzgajališče za dečke na Selu pri Ljubljani, mesta naj pa preuče vrašanja lastnega skupnega vzgajališča za zanemarljivo mladino.

Pri finančnih vrašanih je bilo sklen- eno, da se ponovno pokrene akcija da se uredba o emisiji občinskih posojil raz- širi na vsa mesta. Obravnavala so se dalje vrašanja gle- de smernic za sestavo mestnih proračunov za l. 1941/42 ter glede pooblastil finančne- ga ministrstva, vsebovanih v § 79 Uredbe o letošnjih proračunskih dvajsetstih. Po- vdarila se je tudi važnost zimorazne iz- delave zakona o samoupravnih financah, ki naj vendar enkrat določi zadostne vi- mestnih dohodkov potrebnih za izvrševanje po zakonu določenih nalog občinskega delokroga.

Japonska ima 4000 zdravnic

V Domu nemškega državnega vodstva je bila oni dan recepcija za tri japonske zdravnice, ki so prispele v Nemčijo, kje, ostanejo pol leta. Povabila jih je vodite- ljica nemških žen Scholtz-Klinkova, da si ogledajo moderne znanstvene naprave ter se seznanijo z nemškim bolniškim in zdravniškim skrbstvom. Ena izmed Ja- ponk je na recepciji govorila tudi o tem, kako študiranje žensk na Japonskem stal- no napreduje, kar je razvidno že iz tega, da ima Japonska zdaj 4.000 zdravnic in 2.000 medicink.

Japonske žene študirajo zlasti na viso- kih ženskih šolah. Dve taki šoli sta v To- kiju, ena pa v Osaki. Šele po končanih stu- dijah na ženskih visokih šolah in na uni- verziteta delajo žene skupaj z moškimi kolegi v univerzitetnih knjižnicah in zavodih. Na ženskih visokih šolah je že zdaj nekaj pro- fesorice. Japonske zdravnice imajo večino- ma tudi lastne prakse in so vedno polno zaposlene. Specializirane so večinoma za ženske in otroške bolezni.

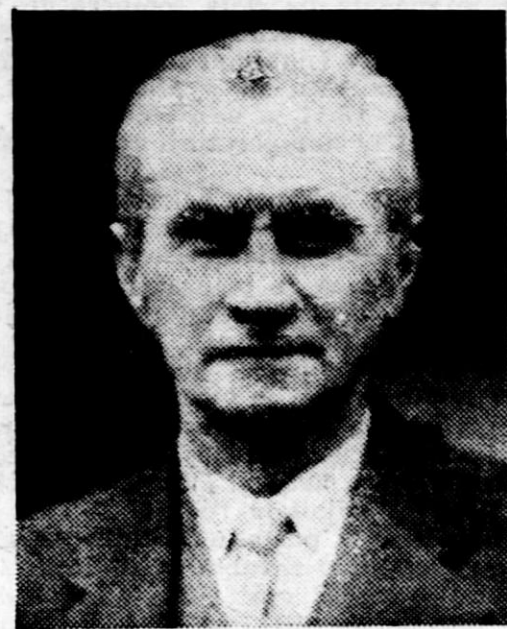
Zanimivosti

Bolezensko razširjenje ščitne žleze lahko dobe tudi domače živali, kakor pes, mač- ka in druge. — Učenjaki so napravili po- skuse sterilizacije mleka s pomočjo zvoka. Tako sterilizirano mleko ima to prednost, da se sploh ne poslabša njegova biološka vrednost v nasprotju z običajno steriliza- cijo potom toplote ali pastemizacije. — Zdravniški pregledi dijakov meščanskih in srednjih šol v Budimpešti so pokazali, da je mladina vedno bolj podvržena srčnim boleznim in sicer pod vplivom deloma po- slabšanih socialnih življenjskih pogojev, deloma pa zaradi pretrganega sporta. — Po širini plasti na prerezu starih dreves se dajo določiti klimatske razmere daleč v preteklost. — Človek ima v ustih 3 do 11 milijard različnih bakterij. — Namesto usmenjenih jermenov predlagajo nekateri je- klene pasove, ki imajo to prednost, da so lažji, da se ne raztežajo in da ne drse. — Zadnje čase se je uvažalo v Afriko naj- več alkoholičnih pijač iz Združenih držav — Indijanci pravijo čebeli bledoliciha mu-

ha, ker so jo pripeljali v Ameriko šele Ev- ropci. — Umetni biseri, izdelani iz stekla, ki je znotraj posrebrano z biserovino iz lusk belic, so zelo podobni pristinim. — Sla- mice ali stebelca, skozi katere srkamo hladne pijače, so lahko izvor nevarnega okuženja, če niso dobro razkužena.

Dr. Fran Šabec 70 letnik

Ljubljana, 5. avgusta. Kdo bi mu prisodil 7 križev. Le poglejte ga, zares, prava krasna korenina. Beli dan je prvič zagledal 4. avgusta 1870 v Slavini pri Postojni. Tri lepe čednosti di- čijo tega moža skozi njegovo zaslužno

življenje. Patriot, velik Sokol in odlični zdravnik. Bil je dobrovoljec v balkanski vojni, kjer je s svojim stanovskim tovari- šem in kirurgom dr. Štajmerjem celil rane bratom Srbom in Bolgarom. Med svetovno vojno je vršil službo vojaškega zdravnika na Vrhniki, kjer je bil pravi tolažnik slo- vanskim fantom in vojnim ujetnikom. — Odločen na braniku domovine je bil vedno v prvih vrstah. Kot funkcionar, dolgoletni podstarosta in starosta vrhniškemu Soko- lu si je pridobil nemaljših zaslug. Živel je takorekoč za Sokola, katerega je pod- piral gmotno in duševno, kakor maloka-

tor izmed njegovih bratov. Najdemo ga v vseh nacionalnih, kulturnih in socialnih društvih, katerih podpornik je še vedno. Tudi je naročnik vseh nacionalnih listov, revij in brošur, Slovenskega naroda še iz visokošolskih let. Jutra pa od njegovega postanka. Odveč bi bilo govoriti o tem, kaj je storil naš Fran kot zdravnik. Saj ga pozna daljna okolica kot najboljšega zdravnika. Izobren zdravnik ter obenem dobra in zlata duša je prihranil neizmerno gorja zlasti najrevnejšemu sloju ljudstva, kjer je bil kakor povsodi, tudi tukaj vzgled socialne pravičnosti. Samo, ko bi lahko iz- pregovorili vsi tisti najbednejši, katerim je za »bohlonaje« podaril zdravje, ki je naj- večje bogastvo tega sveta!

Vse te svoje vrline črpa in osvežuje naš dobri Fran v krasoti narave, kamor po- hiti čim mu le malo čas dopušča. Ob ne- deljah in praznikih ga vidimo v družbi sokolskih bratov Burksalterja in dr. Mur- nika, ki prihajata iz Ljubljane, da tako skupno porazvedrijo in zavzijejo proste ure v lepi okolici notranjske metropole Vrhnike.

Tako izpolnjuje naš Fran svoje poslan- stvo na Vrhniki. Dostojevski bi mu dejal: »Ljubi rastline, ljubi živali sleherni reč. Ker vse ljubiš, se ti bo razodela boža skrivnost v vseh rečeh, in ti boš končno objel ves svet z ljubeznijo.«

Vemo, da si skromen in se boš jezil za- radi naših besed. Toda, ne moreš nam za- braniti, da povemo v svet vse to, in da izrazimo radostno željo: »Naj živi še mno- ga leta naš dobri Fran!«

Poročilo, ki je romalo 156 let

V japonskem pristanišču Hiratatomura so potegnili nedavno iz morja steklenico, v kateri so našli poročilo o katastrofi iz leta 1784. Poročilo na papirju je bilo raz- meroma dobro čitljivo in iz njega je bilo razvidno, da se je napolnilo pred 156 leti 45 japonskih mornarjev v južna morja iskat zaklade. Dva meseca so blodili po morju, potem so jih pa vrgli valovi na pust, neobljuden otok, kjer so po vrsti umrli od lakote. Zadnji med njim je na- pisal poročilo o tragičnem koncu svojih tovarišev, ga spravil v steklenico in jo vrgel v morje. In tako je nosilo morje poročilo o tej katastrofi celih 156 let, pre- den je prišlo ljudem v roke.

Vpliv duševne preobremenjenosti na telo

Zanimiva dognanja nemškega učenjaka prof. dr. Langeja

Da naporno in dolgo duševno delo člo- veku škoduje, o tem ni nobenega dvoma. Duševno preobremenjenosti ljudi je zdaj na svetu mnogo več kakor jh je bilo v pre- jšnjih časih. Kako se kaže ta preobreme- njenost na telesu, v njegovih organih, o tem piše prof. dr. Lange v »Münchenskem zdravniškem tedniku«. Profesor je podro- bno proučil telesno stanje cele vrste dušev- no preobremenjenih ljudi. Da bi ne bilo v opazovanju pomoč, je izločil iz njega vse ljudi, pri katerih se je pokazala le skrita infekcija v zobeh ali mandljih, ali če je imel kdo srčno napako. Tako je izločil vse nerazvite ljudi ter si izbral samo fizično povsem zdrave.

Opazovanja so pokazala, da lahko tudi povsem zdrav človek telesno oboli, če delj časa duševno prenaporno dela. Duševno preobremenjeni ljudje se pritožujejo, da so zelo utrujeni, da imajo slabo prebavo in srčne napake, večinoma pa tudi izgublja- jo na teži. Pri zdravniškem pregledu se pride res na to, da tu ne gre samo za mo- tnje v delovanju nekaterih organov, tem- več da se organ anatomsko izpremeni. Tudi pri motnjah v prebavi se vedno izka- že, da je želodec vnet, odnosno da gre za želodčni katar. Gube želodčne sluznice so zatekle in v želodčnem soku je manj kisi- le nego navadno.

Da duševni dojmi močno učinkujejo na delovanje prebavnih organov je dokazal že prej ruski fiziolog Pavlov. Delal je poskuse na psih, ki jim je napravil odpr- tino v želodec, da bi mogel želodčni sok odtekati iz telesa in bi ga lahko učenjak tako opazoval. Ko je takemu psu pokazal kos mesa, se mu je jel sok v želodec izlo- čati že ob samem pogledu na meso, ob misli, da bi mogel meso požreti. Ko je pri drugem poskusu pes meso dobil, mu je bi- lo zopet skozi odprtino v trebuhu vzeti, se mu je navzlic temu izločal želodčni sok,

kar je trajalo zelo dolgo. Ko je pa Pavlov psu meso samo pokazal in ga takoj zopet odstranil, je želodec nehaj izločati sok. Zato ljudje jedi naglo požirajo, vstajajo od mize prej, nego se jim prične sok v že- lodcu poštno izločati. Kdor se med jedjo neprestano razburja ali preživlja duševne napore, ima slabo prebavo. Kdor duševno stalno prenaporno dela in po obedu nikoli ne počiva, lahko vedno pričakuje, da bo imel težave s prebavo.

Pri preiskavi krvnega obtoka se pride vedno na to, da imajo duševno preobrem- enjeni ljudje manjši krvni pritisk, kakor bi ga morali imeti po svojih letih. Iz ne- katerih poskusov se da tudi sklepati, da žile ne reagirajo tako občutljivo na fiziolo- ške pobude: segrevanja in ohlajanja. S tem v zvezi je pojav, da nastanejo motnje tudi v pravilni dobavi krvi raznim orga- nom, recimo možganom. S tem se da vsaj deloma pojasniti utrujenost, ki jo čuti člo- vek pri napornem duševnem delu. K utru- jenosti prispeva seveda tudi manjši krvni pritisk. Zelo pogosto se pojavi duševna iz- črpanost organizma tako, da je v krvi manj belih krvnih teles in da se količina sladkorja v nji nekoliko zniža.

Proti vsem tem pojavom se pa da uspe- šno boriti in čeprav so že nastopili, jih la- hko odstranimo. V ta namen je treba več- krat smotno prenehati z delom, obedova- ti pa tudi večerjati v miru. Telo pa vsako jutro dobro umiti s hladno vodo in natre- ti s četko. Priporočljiva je tudi telovadba. Zelo važno je, da si duševno preobrem- enjeni ljudje vsako nedeljo privoščijo popoln počitek. Naštetje motnje se pojavljajo prav pri ljudeh, ki tudi ob nedeljah ne počiva- jo. Če se človek tako izčrpa, da ni več zmožen duševnega dela, mu ne preostaja nič drugega, nego opustiti vsako duševno delo za nekaj tednov. Škodljive posledice duševne preobremenjenosti namreč ne izgi- nejo tako hitro.

Vse, kar smo še imeli, je izgubljeno z na- šim očetom

Jožetom Gorjancem

katerega položimo k njegovi neprežaljeni ženi v torek, dne 6. t. m. ob 5. uri popoldne iz žal, kapelica sv. Petra.

LJUBLJANA — ŽELIMLJE, 5. avgusta 1940.

Žalujejo družine:
GORJANC, MAHNIČ, FLAJS, RAK,
PODOBNIK IN HOGÉ

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roman

— Čemu mi vsiljujete razgovore? Pustite me pri miru, — je dejala Michelina in se obrnila proč. Spomin na njeno obljubo in moč njenega predsodka sta bila trčila v nji skupaj.

— To je v interesu vašega očeta.

Michelina se je zdrnila.

— Mojega očeta!... Kolika intimnost!... Ker tako dobro poznate svoj položaj, ali bi ne mogli reči »gospoda markiza«?

Bertranda se je nasmehnila. Njen smehljaj je bil zagoneten in trpek. In kakšen pogled ga je spremljal! Kakor očarana je zrla Michelina začudeno na ta pobledele usta, na te kakor morje sinje zenice, zroče s tako čudnim izrazom.

— Odgovorite!

— Reči hočem res: »gospod markiz«, toda ne ka- dar govorim z vami.

— Zakaj pa ne?

— Ne zahtevajte, da bi vam odgovorila na to vprašanje.

— Bertranda je obmolnila.

— To zadostuje, — je pripomnila Michelina. — Ne priznavam vam pravice posegati v najino življenje. niti izkazovati nama tega, kar imenujete usluge. Ni- sem vas iskala. Tudi vi me nikar več ne iščite. Kon- čajva!

Odšla je. Bila je tako razburjena, da se ni mogla več premagovati.

Še skrivnosti, še ironija, in to pri tem podlem bitju. No, to je pa že od sila.

Bertranda je ostala mirna, ko je Michelina v svo- jem ponosu odhajala. Sledila ji je samo z očmi.

Kar je hotela povedati markizu de Valcoru, so bile grožnje, ki jih je s tolikim srdom naperil proti njemu Escaldas. To so bili načrti, ki jih je omenil Bolivijec, ko je govoril strastneje v svojem gnevu, da vidi Gairlanca, kako se hoče znova pobotati z njim. Zlasti je hotela opozoriti markiza, da so nje- govi nasprotniki na sledu skrivnostnemu možu, s pomočjo katerega je dobil parlament usodno pismo. Tega moža je upal Escaldas najti. Potem bi ga pa podkupil ali izročil roki pravice, kakor bi pač bolj kazalo. Za markiza de Valcora je bilo izredno važno zvedeti, da njegovi sovražniki že gredo po tej sledi.

Nekaj dni je živel Bertranda v vročini in ni se mogla odločiti da-li naj obdrži zase tajno, od ka- tere je bila morda odvisna rešitev tega moža, na katerega so jo vezale vezi hvalečnosti, če je bil ne- dolžen, in vezi krvnega sorodstva, če je bil kriv, ter

navzlic temu je bila preveč obzirna do Gilberta, da bi znova stopila v neposredni stik z markizom. Svo- jemu ljubčku je prisegala, da ne bo nikoli več go- vorila z markizom. Vedela je še predobro, da bi ob ponovnem srečanju z njim znova preživljala peklens- ke muke vseh dvomov, najstrašnejši boj čustev.

Zdaj je zrla za Michelino, kako odhaja ne proti Valcorovi grobnici, temveč proti vzhodu.

Michelina je odhajala. Pravkar je bila položila na neznan grob, kjer je prečitala tam napis »Moji ma- teri, šopek vijolic, ki ga je bila prinesla svoji ma- teri. Danes ne pojde molit na njen grob. Molitve bi ne bila zmožna. Bežala je s pokopališča. Bertranda je nedvomno za vedno izgubila priložnost govoriti s njo.

— Če bi le hotela... je vzdihnilo ubogo dekle in oči so se ji zaiskrile. — Če bi le hotela...

Misel — oh, kako je mislila na to že več dni — na to, kar ji je pravil Gilbert: Tvoja babica Mathu- rina dobro ve, da je ta mož njen sin, Bertrand. Opi- sala je ista znamenja, ki sem jih opazil na njegovi roki na dan dvoboja.

— Če bi hotela... je ponovila nesrečna žena, ki jo je pričakoval otrok brez očeta v sobiti brez og- nja, morda tudi brez kruha.

Kar je odhitela za Michelino. Kmalu jo je dohitela.

— Michelina de Valcor!

Bilo je nekakšno povelje v tem tako izgovorjenem imenu, tako jasno in nujno povelje, da se je Miche- lina presenečeno ustavila.

— Čujte... samo eno besedo. Nočem sprejeti va- šega zaničevanja. Pravico imam vreči ga nazaj v globino vaše duše. To pravico imam. Morda pa imam še druge pravice. Toda samo po tej hočem seči. Po- vem vam, zakaj me ne smete zaničevati, Michelina de Valcor.

V osuplosti ponosna in lepa hči markize Laurence je odpirala svoje velike oči, odražajoč se s svojo temno globino od bledega obraza. Odkod je prihaja- la ta predznost ženske, ki bi morala povešati gla- vo pod težo sramote? Odkod neki ta tresljaj iskrenosti v njenih čudnih besedah? Skoraj proti svoji volji je Michelina prisluhnila.

— Skrivnost naju združuje bolj nego si mislite, — je dejala Bertranda. — Ista kraljica se pretaka po na- jinih žilah. Kakšen je njen izvor? To izveste danes ali jutri. Mar govorite resnico sovražniki markiza de Valcora trče, da je sin Mathurine Gaelove in moj pravi oče? Ali pa hočejo morda izrabiti v svojo ko- rist drugo tajno, ki je vezala naši dve rodbini? Tega ne vem. Toda nekdo ve resnico... nekdo, ki so ga hoteli pridobiti z vsemi vabami, kar jih more pre- vzeti srce: s čustvom materinske ljubezni, s pono- som, z bogato dedščino... nekdo, ki se upira, ki vztraja v molku, ker bi ena sama beseda iz njegovih ust liki strela zadela vaš dom.

— Kdo torej? — je vprašala Michelina bledih ust.

— Moja babica...

— Stara Mathurina?

Nova avtomobilska cesta na Pohorju

Včerašnji slovesni otvoritvi je prisostvovalo na tisoče Mariborčanov

Danes je bila svečano blagoslovljena in izročena javnemu prometu nova pohorska avtomobilska cesta Reka-Sv. Arah. Slovesnost je privabila na tisoče ljudi, ter na stotine avtomobilov in motornih koles. Bil je to praznik, kakršnega Pohorje v svoji zgodovini še ni videlo. Zlasti pri Sv. Arah se je nabralo toliko ljudi, navdušenih planincev in ljubiteljev narave, da je silil prostori prostor okoli starodavne cerkve sv. Arah in Ruške kose pravzaprav veliki avtomobilski tabor. Danes dan je bil praznik neodoljive vztrajnosti, praznik dela, napora in velikih danarjih. Zrtev, praznik najdaljšega prizadevanja za gospodarski in kulturni napredek, za napredek naše turisticke in našega tujeskega prometa. Moderno zgrajena in pokrajinsko nadvse milavsko izpeljana banovinska avtomobilska cesta, ki veže obmejni Maribor s prvo, najstarejšo planinsko postojanko na našem zelenem Pohorju z »Ruško kozo« (1250 m) in nje obnovljeno »Planinko«, ta gorska avtomobilska cesta je veliko kulturno delo, ki ga treba ceniti tem više, ker je bilo izvršeno in dovršeno v težavnih in neugodnih razmerah.

Kdor je kdaj gledal, po kakšnih globinah se morajo pohorski kmetje in njihova vprežna živina mučiti, bo priznal veliki pomen te ceste za kmetije vzhodnega Pohorja. Za nadaljnji razvoj in napredek turisticke in tujeskega prometa v tem delu našega Pohorja, ki sega od Žigartovega vrha do Reškega, od Ruške do Mariborske kose, do Pohorskega doma in do Sv. Boženke, je nova cesta porok in prorok novega razmaha. Če sme Maribor s ponosom in samozavestjo tuju pokazati kopalnice na Mariborskem otoku, tako sme in more s se večjim ponosom vsakemu tujcu, pa naj pride iz še tako napredne dežele, pokazati novo pohorsko avtomobilsko cesto, ki je sama pomen in dika domovine ter bo dobro ime in slavo naše zemlje in naših gora zanesla daleč v tujino.

Mnogo ljudi je bilo danes pri Sv. Arah, ki se niso bili na vrhu našega zelenega Pohorja. Vsi ti so bili presenečeni nad lepoto in krasotami našega Pohorja, ko so prispeli po vabljivih serpentinah, po siljnih ovinkih in po zelo zavijajočih okolišnih na pohorske višine, ko so imeli pred seboj bližnje in daljne nizave, najlepše dele slovenske zemlje. Zlasti so bili presenečeni Zagrebčani in Ljubljanci, ki so se v velikem številu z avtomobili pripeljali k današnjim slovesnostim.

Pričetek slovesnosti je bil v začetku nove pohorske avtomobilske ceste v Reki. Kjer je hotel župan g. Bernik podpravit številne zastopnike državnih oblastev, občin in korporacij. Med udeleženci svečane otvoritve pohorske avtomobilske ceste so bili med drugim ban dravske banovine dr. Natlačen, knezožupan dr. Tomazič, general Golubović, polkovnik Kiler, podpolkovnik Maslač, mariborski mestni župan dr. Juvan, ljubljanski župan dr. Adlešič, sreska načelnik dr. Šiška in Eliež, podžupan in načelnik sreskega cestnega odbora Franjo Žebot, predsednik mariborske Tujakoprometne zveze inš. šlager, predsednik Slovenskega avtomobilskega sekcija Maribor ravnatelj Krejči, zastopniki SPD Maribor in Ruše, motociklistični klubovi itd. Spre-

Dogodki iz vojne 1939/40

KINO UNION — TEL. 22-31
Predstave ob 16., 19. in 21. uri
Film, ki prikazuje dogodke začeni od vojne na Poljskem, zavzetje Danske, Norveške, Nizozemske in Belgije do premirja v Compiègneu.
Blagajna odprta od 11. do 12. in od 15. ure dalje!

nikovem trgu je še neznan zlikovec ukradel zasebnici Julijani Kmetičevi denarnico, v kateri je bilo okoli 200 din gotovine. — S podstrešja je padel 18letni viničarski sin Josip Fekonja iz Košakov. Pri padcu si je zlomil desnico. Zdravi se v bolnici. — 4350 dinarjev gotovine so tatovi odnesli na jermenu Jožetu Ditmajerju z Rdečega vrha pri Sv. Lovrencu na Pohorju. — Na učiteljske solških sester v Mariboru se sprejme v šolskem letu 1940/41 30 učenk. Prošnje je vložiti pri ravnateljstvu učiteljskega do 15. avgusta. — Slikanje Grajske kleti je zdaj končano. Od aprila do danes je prof. Matej Sternen iz Ljubljane naslikal 20 fresk v treh dvorah Grajske kleti. — Pri »Poštarskem domu« na Pohorju so včeraj otvorili novo pošto »Pohorje«. Slovesnosti so prisostvovali zastopniki oblastev in gospodarskih korporacij.

— Starinka smrt v mlaki. V Ploščani v Slovenskih gorah je 67letna preučičarica Ana Bolšec posla krave. Nenadoma pa je dobila epileptični napad in je padla v neko mlako, ki je bila globoka okoli 70 cm. Ker ni bilo nikogar v bližini, ki bi ji pomagal, je starica utonila. Ko so jo našli, je bila že mrtva.

— Kradje. V Dupleku so tatinski zlikovci več kmetom ukradli iz shramb življenske potrebščine in žito. — V Selah pri Pragerskem so tatovi ukradli posestniku Miroslavu Aušu gonilni jermen, vreden 2500 din. — V neki gostilni na Tržaški cesti je izginil trgovskemu potniku Fideriku Berančiču kovčeg, v katerem je bilo razno perilo in obleke, vredne okoli 1500 dinarjev.

Kakor je vsak nov zvezek »Jugoslovanskih biserv« nov pomemben doprinos k propagandi tujeskega prometa, tako je tudi obenem važen doselek k našemu domoznastvu. S teh dveh vidikov je treba mariborske »Jugoslovanske biserve« priporočiti kar najtopleje vsem, ki so zainteresirani gospodarsko ali idejno na našem tujeskim prometu, pa tudi vsem tistim, ki jim je kaj na tem, da se širi in poglablja spoznavanje naše domovine in stare domovinske ljubitelji med Slovenci.

— Sprejemni izpit na I. in II. realni gimnaziji in klasični gimnaziji za I. razred. Učenci, ki so delali v junjskem roku t. l. sprejemni izpit za I. razred in ga niso uspešno opravili, smejo ta izpit izjemoma ponoviti. Prav tako smejo v avgustu delati sprejemni izpit tisti učenci, ki zaradi boleznih v juniju niso mogli k izpitu. Prijave za izpit je treba predložiti do 24. avgusta. Izpiti bodo 28. avgusta ob 10. dopoldne. Priloge: rojstni list, izpričevalo o dovršenem četrtem razredu ljudske šole.

— Državna nižja gozdarska šola v Mariboru. Šolsko leto 1940/41 državne nižje gozdarske šole v Mariboru se bo pričelo 1. oktobra 1940. Sprejemali se bodo gojenci v enoletno šolo. Pouk v šoli bo trajal deset mesecev, in sicer od 1. oktobra 1940 do 31. julija 1941. Za sprejem v to šolo se zahteva z dobrim uspehom dovršena ljudska šola. Vsa prošnja, ki nima višje izobrazbe kakor ljudskošolsko, bo moral s sprejemnim izpitom dokazati, da ima zadostno znanje v osnovnih šolskih vedah. V enoletno šolo se bodo sprejemali predvsem sinovi malih, srednjih in velikih gozdnih posestnikov, ki ostanejo doma kot gospodarji, potem tisti kandidati, ki imajo že nekaj gozdarske prakse, in slednji ostali, ki imajo veselje do gozdarske stroke. Kandidati, stari pod 18 let in ne nad 24 let, se bodo sprejemali le izjemoma. Šola je združena z internatom. Oskrbnina za internat znaša mesečno 500 din. Pridnim in siromašnim prošnicem se bodo dovolila po možnosti do polovice prostega mesta, toda šele v drugem polletju šolskega leta. Prošnje je vložiti najkasneje do 31. avgusta 1940 pri ravnatelju šole, ki daje potrebna pojasnila. Prošnje je treba kolkovati z banovinskim kolkom za 10 din in jim priložiti banovinski kolek za 20 din za odgovor. Priloge, kolikor niso bile ob oblastev že prej kolkovane, je treba kolkovati z banovinskim kolkom po 4 din. Pravilno kolkovanje, lastno-ročno pisanje prošnje je priložiti: rojstni list, domovnico, zadnje šolsko izpričevalo, zdravniško izpričevalo z izrecno navedbo, da je prošilec telesno in duševno popolnoma zdrav ter sposoben za bodočo naporno gozdarsko službo in ne le za gozdarsko šolo, izjavo staršev o dobrovednosti, s katero se zavežejo plačevati vse stroške šolanja. — Ravnateljstvo drž. nižje gozdarske šole v Mariboru.

Študijska knjižnica na pragu nove dobe

Otvoritev izposojevalnice — Razstava dragocenih rokopisov

Maribor, 4. avgusta
Še včeraj ni bilo nič kaj »kazno«, da naj bo danes otvoritev knjižnice. Toliko je bilo še vsepovedo, zlasti pa v veliki in v prvih dveh dvorah raznih ostankov in sledov od dovršene preureditve. Pa je knjižnični vsevseparni g. Jamšek, ki je v tem času ponovno prenesel, razčistil in na novo uredil preko 40.000 izvodov, včeraj in danes na vse zgodaj jutraj na oltar svojih 8 kg sušnjača položil še pol kile in s tem res ustvaril čudež, da je bila danes cela knjižnica kot bi jo »vzel iz skatlice«. Čast delu!

Tako so se danes jutru po preteku 3 mesecev zopet odprla znana vrata na hodniku in oni, ki dotlej niso še videli obnovne cele knjižnice, so ostremi nad popolno spremembo v vseh sprejemnih prostorih. Na ljubo onim, ki še čakajo na obisk knjižnice, hočemo ob prvi priložnosti dovršeno obnovo ozir. preureditev cele knjižnice.

nice. Za danes gremo skozi odprto predstavo v dvorano, kjer se nahaja velika izposojevalnica, ki čaka še na izpolnitve opreme. Gospa Knežinja in gospod Avenak sta že v polnem tempu poslovanja in venomer prihajajo novi kandidati za izposojilo knjig. Njih večina bo danes najbrže iz dijakov, ki so ostali v Mariboru. Prvi je bil pri današnji otvoritvi vpisan Pen Fran.

Otvoritev se je izročila brez vsake ceremonije. Enostavno, pričeli so! Le v predstavi je g. ravnatelj Glaser pripravil posebno razstavo njegovih osebno knjižničnih največjih dragocenosti, med njimi celo takih, ki so edinstvena posebnost mariborske knjižnice, za katero jo zavajajo celo vnanji večaki v takih literarnih umetninah. Ker je bila ta razstava pripravljena za nameravani obisk udeležencev zborovanja zastopnikov Zveze slovenskih mest, si to izrednost ogledamo v ponedeljek.

Mali harmonikarji pa so vedno pripravljali, da pomagajo svojim bratcem in sestricam. V blesku reflektorjev bodo zaigrali in zaplesali narodne pleske, za katere bo pripravljen poseben oder. Vabijo občinstvo, da se v čim večjem številu udeleži koncerta.

— Vreme. Tezenska vremenska postaja opoveduje za mariborski okoliš deloma oblačno in nekoliko vetrovno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura 23,5 C. najnižja pa 11,8. Davi ob 9. je kazal toplotomer 22 C.

— Prepovedana plovba po Dravi. Ker so se pričele večje plovbe na Dravi, je strogo prepovedana plovba po reki ob dolocenem času, in sicer vsak dan razen ob nedeljah od 6. do 11.30, od 15. do 18.30 ter od 20. do 24. ure. Večje imajo ploviti v okolici Ptuja. Prehod s čolni je dovoljen od 11.30 do 15. ure ali pred 6. uro. Vojstvo bo postavilo redne straže na levi obali Drave, mesto bo označeno z rdečo signalno ploščo, ponodi pa z rdečo signalno lučjo. V nekaterih primerih bo prehod čez Dravo onemogočen tudi za delj časa, tedaj naj se interesi obrnejo na redno stražo, kjer bodo dobili potrebne informacije. Vsi se opozarjajo, naj se strogo držijo predpisov, ker bo sicer onemogočen tudi za vsa morebitno škodo nastalo zaradi malomarnosti.

— Gradbeni odbor je postavil na križiščih orientacijske table do Mariborske kose in do Pohorskega doma, pogrešamo pa table do Sokolskega planinskega doma.

— Vlom v čolnarno. V Zintauerjevo čolnarno v Usnjarski ulici so vlomili doslej še neznan in neizsledeni zlikovci, ki so odnesli raznega orodja, perila in drugih predmetov v skupni vrednosti okoli 1000 din.

— O tem in onem. V Jurovcu je padel s kolesa 26letni posestniški sin Anton Svehšek. Obležal je s hudimi poškodbami na obrazu in z zlomljeno desno nogo. Zdravi se v bolnici. — Kurjaču Petru sušniku iz Smetanove ulice je bilo ukradeno kolo znamke »Propeler«. Kolo, ki je vredno 1200 din, ima evid. št. 2-23585. — Na Vod-

Človeške hijene na pokopališčih

Razbijanje krst in skrunitev mrličev — kop krst iz grobnic

Maribor, 5. avgusta
Še huje stvari kakor na franciškanskem pokopališču na Pobrežju, se zopet ponavljajo tudi na pokopališču, radi katerega sta bila pred kratkim dva znanca vseh naših pokopališč že obsojena. Iz tega in iz množičnih se slučajev tozadevnih zločinov se sklepa, da gre tu za večjo in dobro organizirano tolpo, katere zadnji člani so tisti, ki take predmete kupujejo. Na enem prizadetih pokopališč se je včeraj zgodil slučaj, ki presega vse majo podivjanosti. Predmete stare grobnice je odkupil židovski kamnosek. V grobnici, ki je bila že dolgo časa napol odprta in priljubljeno zavetišče velikih muh, se je nahajalo več krst. Na predvečer so delavci odstranili težak pokrov in pustili čez noč grobnico odprto. Drugo jutro pa so zapazili sledečo grozno sliko: grobnica je bila že na pol zasuta, le ena krsta pod obokom je ostala še prosta. Toda od te krste je bil očividno z veliko silo odstranjen pokrov in odnesen po lestvah, ki so se nahajale v grobnici. V tej odprti krsti je ležal še dobro ohranjen mrtvec s s lasmi na glavi in obleko. Na njem in okrog njega pa so ležale razmetane človeške kosti in lobanje, očividno

so se morale nahajati v onih drugih krstah, ki so bile že zasute, ki pa so bile tudi s silo odprte. Ali so bile vse odnesene ali se nahajajo še pod nasipom, to bo preiskava dognala. Ker so se ljudje na tej grozni sliki skandalizirali in je bila dana nevarnost okuženja po muhah in po vzduhu od mrtveca, so poklicali grobarja, da bi grobnico pokril od prihoda komisije. Grobar je sicer takoj prišel, se po lestvah podal v grobnico in na zakudenje navzočih, je vzel lopato in je na odkritega mrtveca zmetal poleg se nahajajoče še smeti in odpadke. To se je zgodilo dopoldne, a do večera slučaj še ni bil prijavljen. Šele zvečer ga je ugotovil stražnik pri slučajnem mimohodu.

Iz dejstva, da večina primerov oropanih grobnic kaže sledove na eni in isti sistem (prebitja vogala pokrova), in pa ker se taki ropi in oskrumbe mrtvih širijo baje po vseh mariborskih pokopališčih, sklepajo, da je tu na delu večja in dobro organizirana tolpa, ki se peča samo s temi hijenski posli. Zadnji omenjeni slučaj pa je bil preveč drzen, a obenem tudi prenerodno izveden, da bi storilec kmalu ne prišel na sled.

Mariborske in okoliške novice

— Zaradi zanemarjenosti nekaterih mariborskih parkov so se začeli pritoževati že tudi drugi slovenski listi. Pa je zares neverjetno, da se temu vprašanju posveča pri nas tako malo pažnje. Senčnati Zrinjskega trg v bližini kolodvora, kamor se čisto zatekajo potniki, ki čakajo na vlake, ne najdemo tam niti ene pošteno klop, pač pa kupe gramoza in blatne miške. Isto je na Jugoslovanskem trgu; pravoslavna cerkev stoji že dve leti od zunaj gotova in bi se prostor okrog nje že davno lahko očistil. Odbor za gradbo cerkve je nekoč prošil, da bi smel dati posekati nekaj dreves, da bi se cerkev, ki je sedaj čisto skrita v drevju, bolje videla. Občina je to odklonila. Tudi mi nismo za to, da bi se sekala krasna listnata drevesa tega parka, vendar bi pa ne bilo prav nobene škode, če bi se posekale tiste šviglaste smreke, da bi se severni strani cerkve, ki je davno niso več lepe. Dokler so bile še mlade, so tvorile lepo zeleno ozadje biseru Tegethofovega spomeniku, danes pa so videti kakor osušene hmeljove. Če bi se odstranile, bi bil vsaj s te strani odprt pogled na lepo bizantinsko zgradbo, ki daje našemu mestu neki poseben orientalski čar. Tudi nazadi ob obeh straneh mosta pod Trgom kralja Petra so vse prej kakor prikupni. Zanje se sploh nihče ne briga. Na veliki mestni park je Maribor res lahko ponosen, a tudi tu je treba ukreniti še marsikaj, da bo res lep. Vendar ne tako, kakor je nekdo predlagal, da naj bi se kosata drevesa posekala. Poleti v parku sence ni preveč. Morda bi kazalo tu in tam posekati kakšno staro drevo in ga nadomestiti z novim. (Del. pol.)

— Imajo ga. Orožnikom se je posrečilo izslediti in aretirati dolgo iskanega 34letnega Josipa Burgela iz Apač, ki ima na vesti celo vrsto tatvin in vlovov. Ob aretaciji so našli pri njem 5 žepnih ur in razne druge predmete, ki izvirajo od tatvin. Burgela so oddali v sodne zapore.

— Fantovski pretep. V Hlaponcih je v neki tamošnji gostilni prišlo do pretepa med vinjenimi fanti. Razvila se je pravzaprav bitka, katere žrtev je postal 24letni posestniški sin Franc Širec, ki je obležal s hudimi poškodbami na glavi in z zlomljeno nogo. Težko ranjeno žrtev alkohola so odpravili v bolnico.

— Nočno lekarniško službo imata tekoči teden Remšova lekarna pri sv. Roku na vogalu Aleksandrove in Meljske ceste, telefon 25-32, in Minařikova lekarna pri Orlu na Glavnem trgu 12, tel. 25-85.

— Studenske novice. Na občini so prišli na sled nekim nerednostim pri pobiranju trošarine. Dosedanja preiskava je ugotovila, da je občinski uslužbenec Josip Kolarik oskodoval studensko občino pri pobiranju trošarine za okoli 28.000 din. Zadeva bo imela svoje odmeve pred sodniki.

— Svojevrsna nesreča se je pripetila 30letni šivilji Rudolfini Polakovi iz Maribora. Ko se je namreč peljala na nekem motornem kolesu in sedela na sociusu, se ji je zaradi izpuhtevajočih plinov vnela obleka. Dobila je tako hude opekline po nogah in telesu, da so jo morali odpraviti v bolnico.

— Življenje si je končal v Dravi. Pri Loki na Dravskem polju je Drava naplavila truplo 32letnega Josipa Bogatina iz Maribora, ki je pred dnevi v samomordnem namenu skočil v Dravo.

— Mali mariborski harmonikarji nastopijo v torek 6. t. m. v mestnem parku in to zopet v službi dobrodelnosti. Mnogo je siromašnih otrok, ki bi šli radi v dom Jadranske straže v Bakru. Toda ni sredstev.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Preklic. izjave beseda din 1.— davek posebej.
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

50 različnih modelov dvokolesar
S LAMPO BREZVARNOSTI OBRABO
DOL
IGN.VOK
LJUBLJANA, TAVČARJEVA 7

ZA WEEKEND

Egon Zakrajšek
lejalne stole, otomane in druge praktično opremo najceneje pri tapetnistvu
LJUBLJANA
Miklošičeva 34 — Telefon 48-70

Poslužite se malih oglasov

»Slov. Narod«
ki so najcenejši!

KLIŠEJE

VEČKARNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

MEDLSKE TOPLICE

pri Zagorju
termalno kopalnice in letovišče 28° C topla akvato-terma, bazeni na prostem, dobra in cenena oskrba, krasni izleti, penzija din 50.— do 55.— 33. L.

ZA VSAKO PRILIKO

najboljša in najcenejša oblačila si nabavite pri
PRESKER
Sv. Petra cesta 14

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

PREMOC

OKS - DRVA
audi

I. POGAČNIK

BOHORICEVA 6 — TEL. 20-56
Postrežbo orednoba!

MLIN

prodam ali dam v najem. 2 para kamnov, valček, motorni pogon. Slak Alojz, Dobričice pri Trebnjem. 1850

KUPIM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

TOVARNI AVTO

ftonski v dobrem stanju kupim. Prednost imajo Diesel. Natančen opis in ceno na naslov: Osrnjak Zdravko, Ribnica na Pohorju. 1855

AVTOMOBIL

rabiljen, dobro ohranjen, kupimo. »Otačdžina«, opšte trgovačko društvo, Beograd, Poankareova ul. br. 24-1. 1849

POSEST

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

ZIDANO HISO

z gospodarskim poslojem v okolici Slov. Konjice, 5 minut od postaje Draža vas, pripraven za upokojenje, ugodno prodam. Na ogled se dobi lahko slike. Cena 40.000 din. Jakob Čerinšek, Spodnja Pristava 2, Slovenske Konjice. 1857

PARCELA

5499 m², ugodna za več stavb, zlasti za letovišcarje, blizu banovinske ceste pod Homcem — ugodno naprodaj. — Pojasnila daje pisarna Zvokej, Kamnik. 1858

POUK

POPRAVNI IZPIT

V novem tečaju na II. drž. real. gimnaziji na Poljanski cesti se ponavljajo in izprašuje snov za popravne izpite. — Informacije pri slugi. 1859

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

KOT POMOČ V PISARNO

na deželo bi sja gospodinja, ki že ima 3 leta slične prakse. Je mirne narave, pridna in poštena. Prevzame tudi kakšno drugo primerno delo. Cenj. po potrebi zaposljuje. 1856

VEČ SLIKARSKIH

in plesarskih pomočnikov rabim za takoj Blaznik Anton — Poljanska cesta št. 43. 1860

OKUSNA DOMAČA HRANA

Izborna vina, mrzlo pivo, domača žganja!

EKSPRES KAVA DIN 1.—

v GOSTILNI »PRI LOVCU«

Rimska — Bleiweisova cesta.

Najboljši vodnik po radijskem svetu je „NAŠ VAL“

Sporodi evropskih postaj na vseh valovih, strokovni članki, roman, novela, novice z radijskega in televizijskega sveta, filmski pregled, nagradni natečaj, smešnice.

(Izhaja vsak petek in je tudi lepo ilustriran!)

UPRAVA: Ljubljana — Kraljeva ulica 5.

